Тошкент ҳақиқати

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 136 (10.385).

1992 йил 24 сентябрь пайшанба

Баҳоси 2 сўм.

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

МАШИНА ТЕРИМИНИ ЎЙЛАБ

Ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар хўжалигимизда инженер-техник ходимлар фаолиятига ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда. Техникаларнинг эҳтиёт қисмлари, ёқилғи, мой ва яна шунга ўхшаш бошқа нарсалар нархининг бир неча баробар ошиб кетганлиги иш юритишни анча мураккаблаштириб юборди. Шунга қарамай, биз бу йилги пахта йиғим-терими мавсумига пухта ҳозирлик кўрдик. Бугунги кунга қадар хўжалигимизнинг 6 та бўлимига қарашли пахта териш машиналари ва тележкаларни совхоз марказий устахонасида кўнгилдагидек созлаб қўйдик. Пахта териш агрегатларини таъмирлашда А. Абдураҳмонов, М. Қораев, И. Мирсоатов ва М. Жабборов сингари механизаторларимиз айниқса фаоллик кўрсатишди. Эндиликда етиштирилган ҳосилни териб олиш ва ташиш тадбирларини ишлаб чиқаяпмиз.

Бу борада озми-кўпми тажрибамиз бор. Биринчи навбатда хўжалигимиз бўйича механизаторларнинг кўрик-танловларини ўтказамиз. Бунда совхоз инженер-техник ходимлари билан бирга район деҳқончилик-саноат бўлимидан ҳам вакиллар иштирок этишади. Ҳар бир механизатор техникани қандай бошқара олишини, пахта териш қоидаларини қай даражада билишини амалда намойиш этади. Бундан ташқари, далаларимизда ҳам машина теримига ҳозирлик кўриш бошлаб юборилди. Айрим пахтаси пишиб етилган пайкалларнинг бош ва этак қисмидаги ўқариқлар текисланиб йўллар тайёрланмоқда, териш агрегатларини ювиб тозалаб туриш учун сув таъминоти масаласи ҳал этилмоқда.

З. ҒУЛОМОВ,
«Пискент» давлат хўжалигининг бош муҳандиси.

● ПИСКЕНТ пахта қабул қилиш пунктида бу йилги ҳосилнинг дастлабки тонналари қабул қилинмоқда. Суратларда: (чапдан) лаборатория мудири С. Наимбаева ва текширувчи Б. Оқбазовалар.

М. МАҲМУТОВ суратга олган.

КАСБИНИ УЛУҒЛАГАН КАМ БЎЛМАЙДИ

«Шарқ гули» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси қўлидан чиқаётган маҳсулотларни ички бозордагина эмас, ҳатто чет элларда ҳам кўплаб харид қиладилар. Чунки бу ерда тайёрланган буюмларнинг ҳар биридан ўзбек халқининг миллийлиги, миллий анъаналари барқ уриб туради. Шу туфайли ҳам жамоа хориждаги ўнлаб мамлакатлар буюртмаларини бажармоқда.

Умуман корхона чеварлари барча буюртмаларни вақтида ва сифатли бажаришга астойдил интилмоқдалар. Ҳозирги оғир иқтисодий шароитларда ҳам ишлаб чиқариш жараёнининг бир маромда боришини таъминлашга эришмоқдалар. Бунинг учун ички имкониятлар, ҳамма омилларни ишга солишяпти. Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, ишчи-хизматчиларнинг моддий манфаатдорлигини ўз меҳнати натижасига боғлиқ қилиб қўйишга алоҳида эътибор берилнпти. Бу жамоа меҳнат натижаси салмоқли бўлишига олиб келмоқда. Чеварлар шу йилнинг саккиз ойини яхши якунладилар. Қўшимча бир миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот тайёрлаб, Ўзбекистонимизнинг дастлабки мустақиллик йилини муносиб кутиб олдилар.

Корхона жамоаси эришган бу ютуқда барча бўлинмаларнинг озми-кўпми ҳиссалари бор. Лекин бунда энергетика бўлими ходимларининг улуши салмоқли эканлигини таъкидлаш ўринли бўлади. Чунки унинг ходимлари бўлган электрчилар, монтёрлар, чилангарлар чеварлар ихтиёридаги барча машина-механизмларнинг бир маромда ишлаб туришини таъминламоқдалар, иш давомида бузилганларини дарҳол тузатиб беришяпти. Ҳа, бирлашмадаги юзлаб турли-туман асбоб-ускуналар худди шу касб эгаларининг маҳорати, куч-ғайрати билан тўхтовсиз ишламоқда.

Электрчилар энергияни тежаб-тергаб ишлатишга ҳам алоҳида эътибор беришяпти. Шу мақсад йўлида муттасил ижодий изланиш олиб боришяпти. Ишлатилаётган дастгоҳга мос электр моторларини ўрнатадилар, уларни ёқиб-ўчиришни енгиллаштиришга қаратилган техникавий янгилик киритдилар. Бу чеварларнинг ишлаши учун ҳам қулайлик туғдирди. Уларнинг изланишлари туфайли йил бошидан бери корхона етти-саккиз кун ишлаши учун етадиган миқдордаги нур тежаб қолинди. Бу ўнларча минг киловатт-соат электр энергияси демакдир.

Энергетиклар бирлашма жамоаси меҳнати натижаси кўп жиҳатдан ўзларига боғлиқ эканлигини яхши тушунганлари туфайли ҳам барча энергетика асбоб-ускуналарининг соз ҳолда бўлишини, ишга шай туришини таъминламоқдалар. Улар ўзларининг шундай зарур ва машаққатли меҳнатлари билан жамоа ҳурматини қозонишяпти. Корхонада ҳамма ижодкорлик билан ҳам шуғулланиб, кўплаб ҳаётбахш нурни тежашга ҳисса қўшаётган Аббос Зиёвуддинов, Рпхсивой Шоназаров, ўз касбининг шайдолари Илёс Абдужалилов, Турғун Холдоров, Николай Фокин, Холтой Турсуновлар номини фахрланиш туйғуси билан тилга олади.

Бу меҳнатсеварлар касб маҳоратларини тинмай ошириб боришяпти, ўз ҳунарларининг шуҳратини кўтаришмоқда. Шу туфайли улар сафига қўшилиш истагида бўлган ёшлар кўпайиб бормоқда. Шундай устозлардан ўгит олган бу ёшлар ҳеч қачон кам бўлишмайди. Буни қатъий ишонч билан айтиш мумкин.

С. СУЛТОНОВ,
жамоатчи мухбир.

Ўзбекистон—ХТТБ аъзоси

● Ахборот маҳкамалари тарқатган хушхабарга кўра, Ўзбекистон Республикаси 21 сентябрь куни Халқаро тиклаш ва тараққиёт банки — ХТТБга аъзо бўлди. Мамлакатимиз вакили АҚШ давлат маҳкамасида банк Низоми билан танишиб, тегишли ҳужжатни тантанали имзолади.

Халқаро тиклаш ва тараққиёт банки — ҳиссадорлик тамойиллари асосида ташкил топган ва унга аъзо давлатларга қарз берадиган халқаро уюшма бўлиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг махсус маҳкамаси мақомига эга. Унга 1944 йилда Халқаро валюта жамғармаси (ХВЖ) билан биргаликда асос солинган эди. Банк 1946 йилдан бошлаб фаолият кўрсатмоқда. Шу вақтгача унга дунёнинг 170 давлати аъзо бўлган, Ўзбекистон 171-аъзо сифатида қабул қилинди. Банкнинг икки тармоғи мавжуд: Халқаро тараққиёт уюшмаси ва Халқаро молиявий корпорация.

ХТТБга аъзо бўлиб кириш Ўзбекистон саноатига чет эл сармоясининг кириб келишига, хорижлик ҳамкорларнинг дадилроқ сармоя қўйишига, пул бирлигининг мустаҳкамланишига, янги технологияларнинг тезроқ ўзлаштирилишига замин яратади. Юқорида санаб ўтилган кенг кўламли жараёнларнинг амалга ошиши учун давлат тузуми демократия қонун-қоидаларига вид бўлмаслиги шарт.

Ўзбекистон Республикасининг Халқаро тиклаш ва тараққиёт банкидаги бошланғич улуши 140 миллион доллар миқдорда белгиланди. Ҳукуматимиз банк жамғармасига 12,1 миллион доллар ҳисса қўшди. Катта миқдордаги бу улуш яқин келажакда халқаро обрў-эътибор ва ҳамкорлик ишончи тарзида юртимизга қайтажак.

Барнобек ЭШПУЛАТОВ,
ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎРТОҚ О. Ж. ИСМОИЛОВНИ «ЎЗБЕКТУРИЗМ» МИЛЛИЙ КОМПАНИЯСИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Олимжон Жўраевич Исмоилов «Ўзбектуризм» миллий компаниясининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри. 1992 йил 22 сентябрь.

ТОШКЕНТ РАЙОНИДАН ХАБАРЛАР

Келес почта алоқа тармоғида 19 та алоқа бўлими мавжуд бўлиб, улар район аҳолисига 130 мингдан ошиқ газета ва журналларни етказиб турибди. Бу алоқа бўлимларида юздан ортиқ алоқачилар кунига 42 мингдан ортиқ газета-журналлар, 2,5—3 мингдан кўп хат-хабарларни эгаларига вақтида етказиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Бозор иқтисодиёти туфайли барча матбуот нашрларининг қимматлашуви албатта обунага таъсир этмай қолмайди.

— Лекин шунга қарамай, — дейди Келес почта-алоқа тармоғи бошлиғининг ўринбосари Салим Эргашев,— ходимларимизнинг аҳоли орасида тез-тез бўлиб, бугунги аҳвол, ҳаётимизда матбуот нашрларининг зарурлиги хусусида ўтказаётган суҳбатлари туфайли мавсум ёмон давом этмаяпти. Бу ишда айниқса, Ҳасанбой, Михайловка, Ғишт кўприк алоқа бўлимлари бошлиқлари Ҳабибулла Каримов, Вера Ермишкина, Машкура Мирзаҳамдамовалар хизмати катта бўляпти.

* * *

М. Муҳиддинов салкам йигирма йилдирки, Ғиёс Умаров номли жамоа хўжалигидаги 144-дорихонада ишлаб келмоқда. Бу ерга мурожаат қилувчилар ҳеч қачон қуруқ қайтмайдилар. Дорихона ходимлари уларни дарҳол илиқ қарши олиб, зарур хизматни кўрсатадилар, ўзларида йўқ дори-дармонлар бўлса, уни қайси жойдаги дорихонада борлигини аниқлаб ёрдам берадилар.

— Чунки, кишилар бизга энг зарур, муҳтож бўлган ҳоллардагина мурожаат этадилар,— дейди М. Муҳиддинов.— Бундай пайтда иложи борича фақат уларга ҳамдард бўлишга, оғирини енгил қилиб, тезроқ соғайишларига ёрдам беришга, уларнинг миннатдор чеҳраларини кўришга ҳаракат қиламиз. Шу туфайли ҳам аҳолидан бу дорихона хизмати ҳақида доимо илиқ гапларни эшитиш мумкин.

Т. ДЎСОНОВ.

* * *

Келес шаҳридаги «Ўзбекистон» маҳалласи ташкил этилганига эндигина уч йил бўлди, холос. Кекса муаллим Турсун ака Содиқов бу маҳалла аҳлига бош этиб сайланиши билан асосий эътиборни ободончиликка қаратди. Хусусан, у кишининг саъйи-ҳаракатлари туфайли, кўчалар асфальтланди, водопровод қувурлари тузатилди, кўчалар электр нури билан ёритилди. Қисқа муддатда қад кўтарган янги бинода эса маҳалла қўмитаси идораси, турли йиғинлар ва тадбирлар ўтказиладиган хоналар мавжуд. Шунингдек, бу ердаги кутубхона, чойхона, озиқ-овқат дўкони, тиббий пункт ҳам аҳолига хизмат кўрсатмоқда.

Яқинда маҳалла аҳли учун яна бир қулайлик яратилди. Бу ерда сартарошхона ва гўшт дўкони ҳам фойдаланишга топширилди. Энди эса маҳалла аҳли учун янги нонвойхона қуриш, уларни иссиқ ва сифатли нон билан таъминлаш режалаштириляпти. Бундай қулайликлардан «Ўзбекистон»ликлар хурсанд бўлмоқдалар.

А. ИСАЖОНОВ.

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Испания қироллигининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Эухенио Бреголат И Обиолс жаноблари мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиқларини топширди.

Элчи жаноблари Испания Қироллиги ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги дипломатия алоқаларининг ўзига хос тарихи борлиги ва ўзини қиролликнинг Темур салтанатидаги элчиси Клавихонинг издоши деб билишини айтди. Дипломатия алоқалари ўрнатилиши Испания ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатларни тубдан янгилайди, деб умид билдирди.

Ислом Каримов Эухенио Бреголат И Обиолс жанобларининг тарихни чуқур билишидан мамнуният изҳор қилди. Ўзбекистон ва Испания ўртасидаги ҳар томонлама манфаатли ҳамкорлик қилиш учун барча имкониятлар мавжудлигини таъкидлади.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири У. Абдураззоқов ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ИШОНЧ ЁРЛИҒИ ТОПШИРИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ИСПАНИЯ ҚИРОЛЛИГИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ

Эухенио Бреголат И ОБИОЛС

1943 йил 26 январда Сео де Ухелда (Лерида) туғилган. Барселона университетини тугатган, ҳуқуқшунослик лиценциати.

1971 йили — дипломатия вазифасида ишлай бошлаган.

1974-1978-йиллар — Испаниянинг Совет Иттифоқидаги савдо ваколатхонасининг савдо маслаҳатчиси, Испаниянинг Москвадаги элчихонасининг биринчи котиби.

1978 — 1982-йиллар Адольфо Суарес ва Леопольдо Кальво Сотело ҳукумати раиси маҳкамасининг халқаро департаменти бошлиғи.

1982 — 1987-йиллар — Испаниянинг Индонезиядаги элчиси.

1987 — 1991 йиллар — Испаниянинг Хитой Халқ Республикасидаги элчиси.

1991 — 1992-йиллар — Испаниянинг Канададаги элчиси.

1992 йил февраль ойидан бошлаб — Испаниянинг Россия Федерациясидаги элчиси.

1992 йил апрель ойидан бошлаб — Испания Қироллигининг Ўзбекистон Республикасидаги ўриндошлик бўйича фавқулодда ва мухтор элчиси.

Оилали, битта ўғли бор.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг халқаро Тошкент киноанжумани олдидан

ВЕРОНИКА КАСТРО ТОШКЕНТГА КЕЛАРМИКАН?

МАЪЛУМКИ, шу йилнинг 8—15 октябрь кунлари Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг XI халқаро анжумани ўтказилади. Ана шу муносабат билан жамоатчи мухбиримиз киноанжуман бош директорининг ўринбосари Обид ХОЛИҚОВ билан учрашиб, у кишига бир неча саволлар билан мурожаат этди.

— Халқаро Тошкент киноанжуманини ҳар икки йилда ўтказиш одат тусига кирганди, энди эса орадан тўрт йил ўтди...

— Демак, аввалги анъана қайтадан тикланаяпти, шундайми?

— Дарҳақиқат, шундай, аммо биз кўникиб қолган халқаро Тошкент киноанжумани ўзга бир мазмунга эга бўлган ҳолатда иккинчи ҳаётини бошламоқда. Гап шундаки, Ўзбекистон мустақил давлат сифатида биринчи марта бундай халқаро аҳамиятга молик улкан тадбирни ўтказишга қарор қилди. Маълумки, аввалари киноанжуманларга Москвадаги «Совинтерфес» идораси бошчилик қиларди. Бундан ташқари бу тадбирда бир қатор бошқа марказий вазирлик ва маҳкамалар ҳам иштирок этишарди.

— Эҳтимол, бу галги киноанжуманнинг яна бошқа ўзига хос жиҳатлари бордир. Уларнинг энг муҳимлари хусусида сўзлаб берсангиз...

— Бу ҳақда тўхталиш лозим бўлса, жумладан, Алишер Навоий номли Санъат саройида анжуман фильмлари биринчи марта Ўзбекистон Республикасининг давлат тилида намойиш қилинади. Бундан ташқари мазкур киноанжуманнинг ўз ҳомийси бор: бу тадбирга сарфланадиган ҳамма харажатларни Маданият ва умуминсоний қадриятлар халқ академияси ўз зиммасига олган.

— Ҳозиргача амалга оширилган тайёргарлик ишлари нималардан иборат бўлди?

— Халқаро Тошкент киноанжуманининг Халқлар дўстлиги санъат саройида тантанали очилишига саноқли кунлар қолди, шу боисдан ҳозир тайёргарлик ишлари авжига чиққан. Энг аввало айтишим кераки, бу тадбирни ўтказиш учун масъул бўлган Ташкилий қўмита ва Бош маъмуриятга Хайрулла Жўраев раҳбарлик қилмоқда. Атоқли кинохужжатчи санъаткор Малик Қаюмов эса анжуман Президенти қилиб тасдиқланган. Шу пайтгача Ташкилий қўмита номидан жаҳоннинг 60 та мамлакатига расмий равишда таклифнома юборилди. Ҳозирча улардан учдан бири киноанжуманда қатнашишга рози эканлигини билдирдилар. Албатта, ҳали вақт бор, шунинг учун халқаро Тошкент киноанжуманида иштирок этувчи давлатларнинг сони яна кўпаяди деган умиддамиз. Лекин шу нарсани айтишим кераккки, бу ўзига хос кўрикда қатнашиш розилигини билдирганлар орасида Ҳиндистон, Хитой, Япония, АҚШ, Туркия, Мексика каби кино санъати ривожланган давлатларни кўришимиз мумкин.

— Томошабинлар даврасида жаҳон кино юлдузлари орасида «Бойлар ҳам йиғлайди» кўп қисмли телефильмнинг бош қаҳрамони Марианна — Вероника Кастро ҳам Тошкентга келармиш деган гап тарқалди. Бу гап тўғрими ёки миш-мишми?

— Ҳақиқатан ҳам, биз миллион-миллион телетомошабинларнинг меҳр-муҳаббатини қозонган бу машҳур мексика актёрига расмий равишда таклифнома юбордик. Маълум қилишларича, у бу таклифимизни бажонидил қабул қилган.

— Киноанжуманга тайёргарлик ишлари яна қайси йўналишларда олиб борилаётир?

— Айни кунларда халқаро Тошкент аэропорти, транспорт ташкилотлари, кўп қаватли «Ўзбекистон» меҳмонхонаси ва киноанжуман қатнашчиларига хизмат кўрсатувчи бошқа идораларда қизғин тараддуд кўрилмоқда. Тошкент шаҳар ҳокимлиги кино санъати байрами юқори савияда ўтиши учун режалаштириб қўйилган ишларнинг ҳаммаси бекаму кўст амалга оширилишига ҳаракат қилаётир. Пойтахтдаги киноанжуман фильмлари намойиш этиладиган ўнта кинотеатрда лозим бўлган тартиб, таъмирлаш ва ободонлаштириш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

Шуни таъкидлашни истардимки, киноанжуман доирасида атоқли ҳинд режиссёри ва киноактёри Радж Капур хотирасига бағишлаб бу машҳур санъаткорнинг бир қатор асарларини намойиш қилиш режалаштирилган. Булардан ташқари фильмлар бозори уюштириладиган Киночилар уйида ҳам тегишли ишлар амалга оширилмоқда.

Суҳбатни И. АҲМЕДОВ олиб борди.

• ОБУНА—93 •

БИЗ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЁЗИЛДИК

Бир неча йилдирки, ўқитувчиларимизнинг кўпчилиги фақат «Тошкент ҳақиқати»га ёзилиб келадилар. Чунки унда биз муаллимларни қизиқтирган мақолалар кўп. Хусусан, оилада бола тарбияси, қадриятларни тиклаш, ўқитувчиларга маслаҳатлар, компьютер машиналардан фойдаланиш мавзуидаги мақолалар, зиёкорлар ҳақидаги ҳикояларни ўқиб баҳра оламиз. Бу йил 90 нафар ўқитувчидан 60 нафари яна «Тошкент ҳақиқати»га ёзилдилар. Булар орасида ўз дарсларида газета мақолаларидан унумли фойдаланишган Т. Ёқубжонова, Н. Рамазонова, Э. Маткаримова, М. Абдуҳолиқова каби пешқадам муаллимлар бор.

Қаршивой ХОЛМАТОВ,
Олмалиқдаги Усмон Юсупов номли 19-ўрта мактаб директори.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасига 1993 йил учун обуна давом этмоқда. Сиз севимли ва қадрдон газетангизни янги йилнинг 1 январидан мунтазам ўқишни истасангиз шу кунларда алоқа бўлимларига, обуна қабул қилиш пунктларига келинг. Алоқа бўлимлари ходимлари, матбуот тарқатувчилар Сизларга обунани расмийлаштиришда ёрдам беришади.

Шуни унутмангки, «Тошкент ҳақиқати» дўконларга чекланган миқдорда чиқади, уни сотиб олиш қийин. Бунинг устига газета обуначига сотувдагига қараганда анча арзонга тушади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 366 сўм 60 тийин. Олти ойга — 183 сўм 30 тийин, уч ойга — 91 сўм 65 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» индекси—64672.

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ» ОЙНОМАСИ ЎҚУВЧИЛАРИГА!

Аввал хабар қилганимиздек, «Шарқ юлдузи»нинг саккизинчи ва тўққизинчи қўшма сонларида Қуръони Карим маъно таржимасининг тўлиқ матни босилмоқда. Худо хоҳласа, муқаддас Китоб яқин кунларда ўқувчилар қўлига етиб боради. Шу муносабат билан журнал таҳририяти ва Ғафур Ғулом номидаги нашриёт номига муштарийлар томонидан юборилган кўплаб пуллар келмоқда. Айни пайтда улар орасида журналга обуна бўлмаганлар ҳам бўлиши мумкин.

Орада тушунмовчилик туғилмаслиги учун яна бир бор маълум қиламиз: «Шарқ юлдузи»га обуна бўлган ва таҳририят ҳамда нашриёт номига 60 сўмдан пул жўнатган мухлислар қўшма сонни олиш учун ўзларига хизмат қиладиган алоқа бўлимига учрашадилар ва уларда қолган квитанцияни кўрсатиб, журнални оладилар. Ҳозиргача пул жўнатмаган муштарийлар «Шарқ юлдузи»нинг қўшма сони боришн билан алоқа бўлимига кириб, қуйидаги манзилга 60 сўм жўнатадилар ва ўша ернинг ўзида ойномани оладилар: Тошкент, Шайхонтоҳур райони, ПСБ, Ғафур Ғулом номидаги нашриёт ҳисоб рақами № 000363413, МФО 172682301, «Шарқ юлдузи» учун.

Журналга обуна бўлмаганлар эса мазкур нашрни «Союзпечать» дўконларидан сотиб олишлари мумкин. Нархи келишилган баҳода.

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ» таҳририяти.

ЭЪТИҚОД

ХАЛҚ ЭҲТИЁЖИ ЭЪТИБОРИМИЗДА

Ў. ТУРҒУНОВ

Ўзбекистон Халқ Демократик партияси Тошкент вилоят кенгашининг биринчи котиби.

Яхши ният кишига йўлдош дейишади. Ўзбекистон ХДП халқимизнинг ўзлигини англаб етишига астойдил ёрдам берадиган, истиқлол йўлида оммага йўл-йўриқ кўрсатадиган холис ниятли маънавий бир куч тарзда майдонга келди. Республикамизнинг давлат мустақиллигини қўлга киритиш унинг дастурий мақсадлари эди. Партиямиз етакчи сиёсий куч сифатида истиқлол йўлидаги барча масъулиятни ўз зиммасига олиб, мустақилликка эришиш ва уни мустаҳкамлаш ишларининг мустаҳкам пойдеворини ўрнатди.

Мустақиллик инъом эмас, балки халқимизнинг курашиб қўлга киритган ғалабасидир. Вилоят партия ташкилоти ҳам бу курашда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди ва муайян тажриба орттирди.

Ўзбекистон мустақиллик сари йўл оларкан, дастлабки қадамларданоқ миллий заминга таяниш йўлидан борди. Ўтмиш маданияти ва миллий қадриятларни қайта тиклаш, ноҳақ жабрланган кишиларни юзага чиқариш, миллий онгни ўстириш, диний расм-русумларни ривожлантиришга кенг йўл очиб берилдики, халқимиз, шу жумладан вилоятимиз меҳнаткашлари ҳам, бу имкониятлардан баҳраманд бўлмоқда. Вилоят партия кенгаши «Наврўз»-ни умумхалқ байрами сифатида нишонлаб, умумхалқ ҳашари уюштириш, хайр-эҳсон ҳисобини ташкил этиш ташаббуси билан чиққан эди. Бу Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши томонидан маъқулланиб, қўллаб-қувватланди. «Наврўз» хайр-эҳсон ҳисобига тушган маблағ муҳтож, ночор кишиларга моддий ёрдам сифатида тарқатилди. Наврўз билан бир қаторда Рўза, Қурбон ҳайитлари ҳам умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланди.

Халқимизнинг урф-одатлари, удумларини қайта тиклаш борасида ҳам хайрли ишлар қилинмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ХДП партия ташкилотларининг ҳокимликлар билан ҳамкорликда Тошкент районида 140 нафардан зиёд, Ангрен шаҳридаги 34-мактаб интернатда 8 нафар, Бўка районидаги 5-болалар уйида 7 нафар боланинг суннат тўйлари ўтказилди, уларга кийим-сарпо тортиқ этилдики, бу тантаналар катта тарбиявий аҳамиятга эгадир.

Вилоят партия ташкилоти Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг бир йиллигини ўтказиш ва тайёрлашга қизғин ҳозирлик кўрди. Вилоят партия кенгаши шу байрамни нишонлаш ҳамда унга тайёргарлик кўриш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқди. Шаҳар, район партия кенгашларининг котиблари жойларда тузилган ташкилий комитет аъзолари бўлишиб, ушбу тантанани ўтказилишининг сиёсий, тарбиявий, мафкуравий жиҳатларини ўз зиммаларига олдилар. Чирчиқ шаҳрида бўлиб ўтган мустақиллик ҳафталиги, Ангрен, Янгийўл шаҳарларида, Бўка, Қибрай, Зангиота, районларида ўтказилган мустақиллик кунлари яхши таассурот қолдирди.

Вилоятимиз меҳнаткашлари Мустақиллик кунига бағишланган тантаналарни кўтаринки руҳда ўтказишди. Турар-жойлар, маҳаллалар, корхона, ташкилотларда, меҳнат жамоаларида мустақиллик кунлари қизғин нишонланди. Меҳнаткашлар шу кунлари меҳнат, партия фахрийлари, таниқли кишилар, адиб, ёзувчилар, олимлар билан учрашдилар. Бу ўринда Ўзбекистон халқ ёзувчилари — Шукрулло, Ҳамид Ғулом, шоира Гулчеҳра Нуруллаеваларнинг Зангиота районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги меҳнаткашлари билан бўлган учрашувини алоҳида эслатиб ўтиш жоиз. Шундай учрашувларни янада кўпроқ ўтказишни мўлжаллаяпмиз. Дастурхонлар ёзилиб, ош дамланди. Бадиий ҳаваскорлик ансамбллари, халқ талантлари — бахши, ҳофиз, қўшиқчи, ўйинчи, дорбозлар ўз талантларини намойиш этиб, халқнинг кайфиятини хушнуд қилишди.

Бошланғич партия ташкилотларида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи чақириқ ўнинчи сессияси ҳужжатлари, партиямиз Раиси, республика Президенти И. А. Каримов нутқи, ушбу сессияда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг сиёсий партиялар, жамоа ҳаракатлари ва уюшмаларига, Ўзбекистоннинг барча аҳолисига қилган Мурожаатномаси кенг тарғиб ва ташвиқ қилинди. «Мустақиллик нима берди? Келажагимиз қандай бўлади?» деган мавзуларда суҳбатлар ўтказилди. Мазкур сессия материаллари бошланғич партия ташкилотларининг ўқувида ўрганилиб, тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Ўзбекистон ХДП шаҳар, район кенгашлари маҳаллий газеталарда мустақиллик кунига бағишланган мақолалар, радио эшиттиришлар уюштирилди.

Мустақиллик куни муносабати билан қария, меҳнат, уруш, партия фахрийларини йўқлаш, уларга совға-салом тортиқ этиш, ногиронлар, ночор оилаларга моддий ёрдам бериш тадбирлари кўрилди. Хусусан, ҳудудий партия ташкилотлари бу борада ўз ички имкониятларини намойиш этди. Айём кунлари элга хизмати синган кишиларга табрик телеграммалари йўлланди. Партия ташкилотлари бундай кишиларнинг юбилейларини ўтказиш ишларига бош-қош бўлишяпти.

Шуниси қувончлики, баъзи бир партия ташкилотлари меҳнат жамоаларида кишиларни ижтимоий ҳимоя қилиш дастурини ишлаб чиқиб, маъмуриятга таклиф этмоқда. Кўпгина меҳнат жамоаларида кишиларнинг ойлик маошларини ошириш, уларни ун, буғдой, гўшт ва бошқа зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан арзонлаштирилган нархда таъминлаш дастурлари ишлаб чиқилган бўлиб, шу таклифлар асосида одамларга моддий ёрдам кўрсатиляпти. Партия ташкилотлари кўп болали оилалар, ёлғиз қолган қариялар, ногиронларнинг аҳволини ўрганиб, муҳтож, ночор кишиларни аниқлаб, уларга тегишли ёрдам кўрсатиш ишлари билан шуғулланаяптилар.

Кўпроқ одамлар орасида бўлиб, уларнинг фикр, таклиф ва мулоҳазаларини ўрганяпмиз. Вилоят партия кенгаши томонидан махсус сўров, социологик тадқиқот олиб борилиб, партия аъзоларининг фикр-мулоҳазалари ўрганилди. Бу кузатувлар натижаси шундан далолат берадики, кўпчиликка бизнинг сиёсатимиз манзур бўлган, шу боис улар партиямиз йўлини қўллаб-қувватламоқда. Фаолиятимизга танқидий нуқтаи назардан ёндошилиб, ютуқларимиз билан бирга жойлардаги камчиликлар ҳам аниқ айтилмоқда. Баъзи жойларда савдо тармоқлари, Президент фармонларининг ижросини назорат қилишда сусткашликка йўл қўйилаётгани маълум бўлди. Партия ташкилотлари бу камчиликларни тугатиш учун ҳаракат қилишлари керак.

Вилоят партия кенгашида сайёр гуруҳ тузилган. Бу гуруҳ ҳафтада 2 марта жойларда бўлиб, бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини ўрганади, партия аъзолари билан суҳбатлар ўтказади, тегишли ёрдам беради. Партия аъзолари меҳнат жамоаларининг талаб ва эҳтиёжларига қараб, жойларда бошланғич партия ташкилоти котибларининг ўқуви ўтказилмоқда. Вилоят партия кенгаши томонидан шаҳар, районлардаги ижтимоий-сиёсий вазият мунтазам ўрганиб бориляпти. Энг муҳими шундаки, бу мулоқотлар натижали ўтмоқда. Ушбу мулоқотларда давлат аҳамиятига молик бўлган нарсалардан тортиб маҳаллий аҳамиятга эга бўлган муаммолар ҳақида аниқ фикрлар билдирилмоқда. Жойларда партия аъзолари олиб бораётган ишлар вилоятимизда ижтимоий-сиёсий барқарорликни сақлаш, миллатлар ўртасидаги дўстликни ривожлантириш, мустаҳкамлашга қаратилган.

Айни кунларда Ўзбекистон ХДП аъзоларига партия шаҳодатномаларини топшириш тадбирлари қизғин давом эттирилмоқда. Бу тадбирлар ҳам кишиларда катта таассурот қолдиряпти. Партия аъзолари ўз шаҳодатномасини оларкан партиямизга, Президентимизнинг сиёсатига бўлган муносабатларини изҳор қилишяпти. Партия шаҳодатномасини ишонч, эътиқод рамзи сифатида қабул қилишмоқда.

Вилоят партия кенгаши, вилоят хотин-қизлар қўмитаси, Ёшлар иттифоқи қўмитаси, маҳаллий газеталарнинг муҳаррирлари билан учрашув ўтказди, улар билан ҳамкорликда ишлашга келишиб олдик.

Ташкилий даврда халқ ўртасида иш олиб бориб, бизга хайрихоҳ бўлган кишиларни ўз сафларимизга қўшиб олиш билан шуғулландик, энди уларнинг ишонч-эътиқодини мустаҳкамлаш йўлларини қидиряпмиз. Истиқлол йўлида ўз сафларимизни сон жиҳатдангина ўстириш эмас, балки сифат жиҳатдан яхшилаш, барча партия аъзоларининг янгича сиёсий тафаккурини ўстириш, маънавий имкониятларини юзага чиқариш, уларнинг сиёсий фаоллиги ва ташаббускорлигини, ўзаро талабчанлик ҳамда масъулиятни ошириш заминида мустаҳкамлашга ҳаракат қилаяпмиз. Истиқлол йўли партиямизда ҳар қачонгидан кўра ҳамжиҳатлик, уюшқоқлик бўлиши, бу бирлик фақатгина манфаатлар бирлиги бўлиб қолмай, балки мустаҳкам ғоявий, сиёсий бирлик бўлиб қолиши кераклигини тақозо этмоқда.

РЕЖАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Ўзбекистон ХДП Пискент район кенгашининг навбатдаги ижроия бюросида ХДП аъзоси бўлган қишлоқ, район кенгашлари ноиблари гуруҳи фаолияти кўриб чиқилди. Ушбу масала юзасидан махсус ишчи гуруҳи тузилиб, депутатлик ишини ташкил этиш бўйича иш олиб борилди. Ҳозир райондаги 6 та қишлоқ шўросида Ўзбекистон ХДП аъзоларидан иборат бўлган ноиблар гуруҳи ишлаяпти.

— Қишлоқ шўроларида сайловчилар наказини бажаришда партия аъзолари бўлган ноибларнинг масъулиятини янада ошириш кўзда тутилган,— дейди Ўзбекистон ХДП Пискент район кенгашининг биринчи котиби Ҳ. Акромов.— Қишлоқ кенгашларининг раислари билан маслаҳатлашиб, барча қишлоқ шўроларида ХДП аъзоси бўлган ноиблар гуруҳини ташкил этдик. Мазкур ноиблар гуруҳи қишлоқ шўролари сессиясида тасдиқдан ўтиб, иш режалари тузилди.

И. ҲУСАНОВ.

БАМАСЛАҲАТ ИШЛАЯПМИЗ

Шахсий қурилиш учун ер ажратиш масаласи — алоҳида масала. Бу масалалар осонликча ҳал бўлмаётганлиги ҳақида кўп эшитамиз. «Хос» жамоа хўжалигида одамлар ерни пайсалга солмай олиш имкониятларини топмоқдалар. Ўтган йили ана шу мақсадлар учун 16 гектар ер ажратилган эди. Бу қайд этиб ўтиш керак, уй-жой қуриш учун ажратилган ерлар. Бундан ташқари колхоз маъмурияти шахсий томорқа учун 26 гектар ер ажратиш ҳақида қарор қабул қилди.

Бунга партия ташкилотининг нима алоқаси бор?— деб сўрашлари мумкин. М. Тошматов бошчилик қилаётган хўжалик бошланғич партия ташкилоти барча ана шу масалаларни доимо диққат марказида тутиб келмоқда. Ўзбекистон ХДП партия ташкилоти хўжалик маъмурияти билан узвий алоқада ишлаб, қайд этиш, хўжалик меҳнаткашларини ушбу муаммоларнинг ҳал қилиниши тўғрисидаги маълумотлардан воқиф қилиб туриш, қабул қилинган тадбирларнинг амалга оширилишини назорат қилиш каби масалаларни ўз зиммасига олади.

Бошқа хўжаликларнинг раҳбарлари ҳам ўз ўртоқлари олдида ҳисобот бердилар. Уларнинг ҳаммаси ҳам, албатта ЎзХДП аъзоси сифатида ҳисобот бердилар.

Қуйидаги ҳолни ҳам биз жуда муҳим деб ҳисоблаймиз. Партиямизнинг кўпчилик аъзолари ўзларини ажойиб деҳқонлар, ташаббускор кишилар сифатида ишда кўрсата олдилар. Мисол учун, Х. Усмонов, А. Туроновлар энг яхши бригадир-пахтакорлар сафида. Х. Усмоновнинг унча катта бўлмаган жамоаси пудрат усулида меҳнат қилмоқда. Жамоанинг муваффақиятлари яққол кўриниб турибди. Ўтган йили бригада яхши фойда кўрди. А. Туронов эса аслида оилавий пудратга бошчилик қилаётир. Унинг бригадаси ўз қариндошларидан тузилган. Аммо бу яхши меҳнат қилишга ҳалақит бермайди. Жамоа ўтган йилги пахта топшириш режасини ошириб бажарди. Пахтакорлар бу йил ҳам муваффақият қозонишга астойдил бел боғлаганлар. Улар шундай бўлишига ишонадилар.

Ҳозир партия ташкилотлари нима билан шуғулланишлари керак?— деган саволни тез-тез эшитишга тўғри келмоқда. Хўжалик, иқтисодиёт масалаларидан четга чиқиб қолдик. Унинг ўрнига-чи?

Бизнинг район партия ташкилоти олдида амалда бундай муаммо йўқ. Ҳозирда бутун район аҳлини ташвишлантираётган муаммолар билан шуғулланаяпмиз.

Бугунги кунда бошқача ишлаб ҳам бўлмайди. Келинг, шуни қайд этайлик: ахир партиямиз — халқчил партия-ку. Демак, у республикада олиб борилаётган сиёсат учун жавобгар ҳамдир. Шу сабабли, албатта Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари бажарилиши устидан олиб бориладиган назоратни ташкил қилиш билан боғлиқ бўлган масалаларни биринчи ўринга қўймоқдамиз. Бу фармонларнинг амалда бажарилиши — бизнинг муқаддас бурчимиздир.

Президент фармонларини бугунги кунда имконият даражасидаги воситалар билан бажарилаётганлигини кузатиб боришимиз — бу бошқа гап. Бу воситалар эса, менимча, етарли. Масалан, ўз мажлисларимизда бирон-бир масалага жавоб берадиган мутахассислар, раҳбарларнинг ҳисоботини тинглаш мумкин. Бу — бемалол амалга оширса бўладиган иш чунки кўпчилик раҳбарлар, райондаги бош мутахассислар — Ўзбекистон Халқ демократик партияси аъзоларидирлар. Шу йил март ойида биз «Хос» жамоа хўжалиги раиси М. Тошматовнинг партия аъзоси сифатида республика Президенти Фармонларини бажариш устида қандай ишлаётганлиги ҳақидаги ҳисоботини тингладик. Суҳбат район кенгаши йиғилишига биз таклиф қилган кўпгина раҳбарларнинг талайгина қисми учун қизиқарли ва фойдали бўлди. Мазкур хўжаликда, ўз меҳнаткашларига бозор мушкулотларидан қутулишга ҳар томонлама ёрдам беришга интилмоқдалар. Бунинг учун ҳеч нарсани аямаяптилар. 1991 йилда колхоз меҳнаткашларига 110 тоннадан ортиқроқ гуруч ажратилди, уни нафақат колхозчилар, балки хўжалик ҳудудида яшовчи ўқитувчилар, врачлар, бошқа касб эгалари ҳам олдилар. Хўжаликда бир неча тонна буғдой, йигирма бош қорамол ҳам арзон нархда сотилди.

Халқ ноиблари район кенгашидаги фаолият район партия ташкилоти ишидаги энг диққатга сазовор йўналишлардан биридир. деб ҳисоблайман. Ўтган йилларда партия ташкилоти амалда бу масалалар билан шуғулланмас эди. Эндиликда биз аввало шу иш доирасида сайловчилар депутатларга, ЎзХДП аъзоларига берган наказларнинг қандай бажарилаётганлигини назорат қилишни ўз зиммамизга олдик. Халқ ноиблари район кенгаши доимий комиссияси мажлисида таҳлил қилиб чиқдик. Халқимиз томонидан сайланган кишилар талайгина ишлар қилиб қўйдилар. Хўжаликлардан бирида қишлоқ аҳли кўп йиллардан бери айланма йўлдан узоқ юришга мажбур бўлган канал устига кўприк қуришди. Иккинчи хўжаликда депутатлар ўзбекистонлик жангчиларга ёдгорлик ўрнатилишини ўз назоратлари остига олганлар. Учинчи хўжаликда тегирмон қурилган. Бу ишлар республика Халқ демократик партияси аъзолари бўлган депутатларнинг куч-ғайратлари билан амалга ошган.

Энг фаол депутатларнинг иш тажрибаси бошқа депутатларга ўрганиш, ҳаётга татбиқ этиш учун тавсия қилинди. Колхозлар, совхозлар, корхоналар ва ташкилотлар партия ташкилотларининг депутатларга уларнинг оғир ишларида ҳар томонлама ёрдам кўрсатишдан иборат бўлган вазифаларини ҳам қайд этиб ўтишни муҳимдир.

З. ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон ХДП Бекобод район кенгашининг биринчи котиби.

МУЛОҚОТ МАЗМУНЛИ ЎТДИ

Ўзбекистон халқ ёзувчилари Шукрулло, Ҳамид Ғулом, шоира Гулчеҳра Нуруллаеваларнинг Зангиота районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги меҳнаткашлари — Ўзбекистон ХДП аъзолари билан бўлган мулоқоти учрашув қатнашчиларида қизғин таассурот қолдирди. Улар ўз сўзларида «Мустақиллик нима берди? Келажагимиз қандай бўлади? Яна нарх-наво кўтариладими? Ижодий режаларингиз қандай?» каби саволларга жавоб бердилар.

Учрашувни Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят кенгашининг котиби Ш. И. ЖАЛИЛОВ олиб борди.

— Қўшнинг тинч, сен ҳам тинч, деган гап бор. Қўшниларимиз тинчимас экан, бизга тинчлик йўқ. Россияда нарх-наво кўтарилиб, бораяптики, биз ҳам шунга мослашишга мажбурмиз. Шу нарса баъзи кишиларда норозилик ҳиссини кучайтирмоқда,— деди шоир Шукрулло.— Ишонч билан айтишим мумкинки,— деб сўзида давом этди у, бу нарх-наво кўтарилишлари ҳам бир нуқтага келади ва шундан сўнг барқарорлик бошланади. Бунинг учун ҳали бироз фурсат керак. Тамомила мустақил бўлиб олсак, бу қийинчиликларга барҳам берилади, деб ўйлайман.

Шоир яқинда ҳукумат делегацияси сафида Малайзия, Индонезия, Жанубий Курия мамлакатларида бўлиб қайтганлиги ҳақидаги таассуротлари асосида жумҳурият мустақиллигининг имкониятлари тўғрисида гапирди.— Ушбу мамлакатларнинг азим шаҳарларига ҳар қанча ҳавас билан боқсанг арзийди, — дея давом этди у,— кўчалар тоза, озода, файзли, одамлари маданиятли. Қишлоқларида бошқача манзаранинг шоҳиди бўлдик. Қишлоқларни кўчалари ифлос, уйлар кўримсиз, атрофини ахлат қоплаган. Бу зиддиятли манзарани кўрар эканман, хаёлим ўз юртимизга кўчди. Покизалик, меҳнаткашлик, саришталик қишлоқларимизга тенгсиз кўрк бағишлайди. Она заминимизда етиштириладиган меваларнинг лаззати, мазасини ҳеч бир юртда тополмайсиз. Демак, заминимиз шундай саҳоватлики, унинг боғларида етиштириладиган неъматларнинг сира тенги йўқ. Мустақиллик йўлида она ерни эъзозлаб қадрига етсак, бизнинг ризқимизни бераверади.

— Сизлар билан мулоқот қилиб турганимдан беҳад хурсандман, чунки ҳар галги учрашувдан нимадир олиб қайтгандек бўламан,— дейди шоира Гулчеҳра Нуруллаева.— Шуниси қувончлики, бугунги кунда одамлар дилидагини яширмасдан, тўғридан-тўғри айтмоқда. Яқинда Бўкалик меҳнаткашлар ҳузуридан қайтдик. Мулоқот чоғида бир онамиз «совун етишмаяпти» деб қолди. Маҳаллий раҳбарлардан бири: «Районимизда пахтани қайта ишлайдиган корхона ташкил қиламиз, бу ишга тушгач, ўзимиз совун чиқарамиз», деб жавоб қайтарганида вужудимни қувонч ҳислари қамраб олган эди. Демак, бугунги халқ билан бўлаётган мулоқотлар самарали бўлаяптики, бу раҳбарлар билан халқ ўртасида бир-бирини тушуниш, яқинлик, кўнгилларда умид, ишонч туғдиради. Бу ҳам аслида мустақиллик туфайлидир.

Мустақиллик бизнинг орзумиз эди. Шоира сифатида мустақилликка эришиш учун курашганимдан дилим таскин топгандек бўлди. Сўнгги 2—3 йил ичида жумҳуриятимиз аҳолиси, хусусан қалам аҳлининг безовталиги кучайгандек бўлди. Шу боис ёзиш-чизишни бир чеккага йиғиштириб қўйиб, Марказий ҳукуматга қатъий талаблар қўйдик. Лекин ўшанда бизнинг фикримизни ҳеч кимнинг эшитгиси келган эмасди. Ҳайрият, жумҳуриятимизнинг ҳозирги раҳбарияти бизнинг фикримизни тинглаб, талабларимизни қондираяпти. Маҳаллий раҳбарларнинг ҳам кўксига шамол тегди, улар жойлардаги муаммоларни ўзлари мустақил равишда ҳал қилишга ҳаракат қилишмоқдаки, бу катта гап. Мустақилликнинг нишонасидир.

Куни кеча дўконга бордим, сузма, қаймоқнинг нархи осмонда экан. Гарчи уларни ололмаган бўлсам-да, кўнглим чўкмади. Чунки дастурхонларимиз тўкин-сочин бўлмаса ҳам кўнглимиз тўқ. Шу нарсанинг қадрига етайлик! Энди бу ёғи ўзимизга боғлиқ. Илгарилари мени: «Ўзбекистон мустақил бўлиши мумкинми?» деган хаёллар чулғарди. Саволимга ижобий жавоб беролмасдим. Энди бу ҳақиқатга айланган кезлари «ўтган кунлар яна қайтиб келармикин. Борди-ю қайтиб келса, аҳволимиз не кечади?» деган ўйларга бериламан. Истиқлолга шукрона айтиб, ўтган кунларнинг қайтмаслигини илтижо қиламан.

Биз адиблар ҳам маънавий тутқинликда яшаб келдик. Яқин йилларда Москвада бир йиғин бўлганди. Унда кўплаб хорижий ёзувчилар ҳам қатнашишди. Хорижлик дўстларимиз билан мулоқот қилгимиз келди, улар ҳам биз билан суҳбатлашиш ниятида эканлар. Лекин бизларга йўл беришмади. Шундай биқиқ муҳитда ўзлигимизни англамай, ўзгаларнинг қандай яшаётганлигини билмай яшаб келдик. Энди маънавий қуллик кишанларидан озод бўлдик. Барча масъул ишлар фидойи ақлий зиёли меҳнат вакиллари ҳамда меҳнат кишилари қўлида бўлса, амалий иш билан ўзимизни кўрсата олсак, мақсадларимизга шунчалик яқинлаштан бўлур эдик.

МУХЛИСЛАРИНИ ШОД ЭТИШДИ

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг ташаббусига кўра партия ходимлари билан адиб, шоирларнинг меҳнат жамоаларида ва аҳоли истиқомат жойларида республика мустақиллиги кунига бағишланган учрашувлар қизғин давом этмоқда.

Шундай учрашувлардан бири Тошкент вилояти Янгийўл районидаги Халқобод деҳқончилик бирлашмасида бўлиб ўтди. Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг иккинчи котиби М. Қирғизбоев, Тошкент вилоят кенгашининг биринчи котиби Ў. Турғунов, Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов, шоир Муҳаммад Юсуф ва бошқалар янгийўллик меҳнаткашлар ҳузурида бўлиб, улар билан мулоқот қилдилар. Биринчи бўлиб М. Қирғизбоев сўз олди.

— Қалбингизда нималар кечаётганлигини билиб, ўзаро фикр алмашиб олсак, деган ниятда ҳузурингизга келдик,— деди у. Сўнгра, партиямиз Раиси, Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» китобининг сиёсий-маърифий аҳамияти ҳақида сўз юритди.

— Халқ билан учрашиш, дийдор кўришиш қалам аҳли учун кўп нарса беради,— дейди А. Орипов.— Биз бу ерга кузги йиғим-терим ишлари қизғин авж олган паллада бир-биримизни бошлаб келдик. Шахсан мен, Маккага зиёрат қилиб қайтганимдан сўнг кўпчилик билан биринчи марта сизлар тимсолингизда учрашиб турибман. Шундай бир гап бор: қуёш тутилган пайтда қулдор ўз қулини озод этаркан. Демоқчиманки, мустақиллик қадрини бошига тутқунлик азоби тушган киши яхши билади. Ўз миллий давлат мустақиллигимизга эришдик. Энди бу билан ғурурланиб қолмай, ҳар биримиз истиқлолни мустаҳкамлаш учун курашишимиз керак бўлади. Чунки бу мустақиллик айрим шахслар тақдири эмас, балки миллатимиз тақдиридир. Энди халқимизнинг инон-ихтиёри, тақдири ўз қўлида. Ўзбекистонимизнинг жаҳон иқтисодий ҳамжамиятида ўз муносиб ўрни ва мавқеи учун курашайлик. Бир қанча хорижий мамлакатларга қилган сафар чоғида аён бўлдики, оламнинг назари бизга қаратилган. Хорижда халқимизнинг ўтмишига катта ҳурмат билан, келажагига эса, ишонч билан қарашади.

Қўшнинг тинч, сен тинч, дейишади. Минг афсус ва надоматлар бўлсинки, қўшни Тожикистоннинг осойишталиги бузилган. Бизнинг бахтимиз шундаки, юртимиз тинч, осойишта. Бир қаламкаш сифатида айтишим керакки, Президентимиз И. Каримов минтақамизда тинчлик ва осойишталикни сақлаб қолиш борасида беҳад улкан ишларни олиб бораяпти. У кишининг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласини катта ҳаяжон билан ўқиб чиқдим. Одамлар билан мулоқотда бўлганимда: «Қаёққа қараб кетаяпмиз? Манзилимиз қаерда? Қанақа тузум қураяпмиз?», — деган саволларни беришган. Ушбу китобни синчиклаб ўқиб чиққан одам Ўзбекистоннинг ўз тараққиёт йўли борлигини аниқ-равшан англаб олади.

Қаердаки, имон, эътиқод кучли бўлса, ўша жойда илгари силжиш, тараққиёт бўлади. Халқимизга ҳам шундай омад тилайман.

Шундан сўнг шоир «Ҳикмат садолари» деб номланган янги шеърий тўпламига кирган асаридан намуналар ўқиди. Маккага қилган зиёрати таассуротлари ҳақида гапириб, мухлисларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Шоир Муҳаммад Юсуф ҳам йиғилганларга янги шеърларидан ўқиб, ижодий режалари ҳақида сўзлади.

Учрашув Ўзбекистон ХДП аъзоларига аъзолик билетини топшириш тантанасига уланиб кетди. Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг аъзоси, шоир А. Орипов янгийўллик меҳнаткашларга Ўзбекистон ХДП аъзоларига аъзолик билетини топшираркан, уларга самимий тилаклар билдирди ва Усмон Юсупов номли боғда тез-тез учрашувлар, шеърият кечалари ўтказиб туриш тўғрисида таклиф киритди. Шоирнинг ушбу таклифи якдиллик билан қўллаб-қувватланди.

Учрашув иштирокчилари қўшни Тожикистон республикасида бўлаётган қонли воқеаларга муносабат билдириб, Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримовнинг БМТ Бош котибига йўллаган мактубини тўла-тўкис қўллаб-қувватладилар.

Учрашув қатнашчилари биз қўшни Тожикистонда юз бераётган воқеаларга бефарқ қараб тура олмаймиз. Бу хавфнинг олди олиниши керак. Айни пайтда жумҳуриятимиз ҳудудида истиқомат қилаётган бошқа миллат вакилларининг тинч, осойишта яшашлари учун қўлдан келган барча ишларни қилиб, ҳар бир хонадоннинг тинчлик, осойишталигини сақлаб қоламиз, деб сўз бердилар. Вазиятдан фойдаланиб, халқлар ўртасида низо, жанжаллар чиқариш ниятида бўлган кучларга қарши хушёр туришга чақирдилар.

Учрашувни Янгийўл район ҳокими А. Юсупов якунлаб, район ва шаҳарлик меҳнаткашлар номидан шоирлар ижодига қут-барака тилади.

Мазкур учрашувда Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят кенгаши котиби Ш. Жалилов, Янгийўл район партия кенгашининг биринчи котиби К. Шукуров, Янгийўл шаҳар партия кенгашининг биринчи котиби М. Исмонлова, бошланғич партия ташкилотларининг котиблари, партия аъзолари қатнашишди.

Х. ИБРОҲИМОВ.

Суратларда: Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов меҳнаткашлар ҳузурида.

Суратчи Р. Галиев.

Бу қадар муҳтарам бўлмасди аёл

Инсон табиати қизиқ экан. Хурсанд бўлса ҳам йиғлайди, хафа бўлса ҳам. Муборак хола ҳозир ана шундай ҳолга тушган эди. Невараси Шаҳноза: «Ойижон, Даврон акам ўғилчалик бўлдилар, эвара муборак бўлсин», — деган хабарни олиб келиши билан кўзларида ёш халқаланди. Бунга эса суюнчининг илинжида турган Шаҳноза ҳайрон.

— Ойи, хурсандчилик-ку, Қувониш ўрнига... Ундан кўра менга тезроқ суюнчини чўзинг... .

— Ҳозир қизим, ҳозир... Икки жон саломатми, ишқилиб? — Муборак хола шошиб қолганларидан бир зум неча кундан бери у ердан бу ерга неча марталаб олиб қўяётган суюнчини қаердалигини эслолмай қолди. — Ҳа, мана, топдим, ҳойнаҳой ўзинг келсанг керак, деб тайёрлаб қўйган эдим, меники-чи, жоним қизим табаррук, тиктириб кийгин, хўпми? Ҳозир уйга кир, чой-пой ичиб, кейин борарсан.

— Вой, ойижоним-ей, ҳазиллашган эдим,— деди Шаҳноза,— келинойим келганларида ўзингиз бош бўлиб ўтирсангиз, чақалоқни бешикка солиб берсангиз бўлди. Адамла «ойингни бугуноқ олиб келгин»,— деб тайинлаб юборган эдилар.

— Бораман, жон болам, бораман. Ҳали замон Мунира опанг келсин, биргалашиб «моро бўлсин»га бориб келамиз. Эварагинам келгандан кейин ўзим бешикка солиб, боқиб ўтираман...

Невараси хайрлашиб кетгач, Муборак хола бир зум нима қилишини билолмай каловланиб қолди. Кейин сандиғини кавлаб, чақалоққа кўрпача тиктираман деб мўлжаллаб қўйган матони қўлига олди. Матони ўлчаб бичиш учун тайёрлар экан, уни бир зум хаёллар ўз оғушига олди. Раҳматлик эри Ризақул ака ҳаёт бўлганида ҳозир 86 га кирар экан... Муборак умр йўлдоши билан кўп яшамади. Кексалар айтганидек «қўша қаримади», лекин оз бўлса-да, соз, аҳил, тотув яшашди.

...Унинг ёшлиги, балоғатга етган пайти урушдан кейинги айни оғир йилларга тўғри келди. Эркаклар камайиб кетган, уруш не-не навқирон ўғлонларнинг бошига етмади дейсиз. Борлари ҳам ярим жон, ногирон бўлиб қайтишган эди...

...Жангоҳларда тўрт йил давомида Ватани, оиласи, фарзандлари деб қон кечган Ризақул ҳам ярим жон, ногирон бўлса-да тирик қолганига шукр қилиб ўзи туғилиб ўсган Эски шаҳардаги Ёв маҳаллага қайтди. Афсуски, фронт ортидаги оғир ҳаёт, очлик туфайли унинг умр йўлдоши Нури вафот этган, икки фарзанди эса ҳар кимлар эшигида саргардон эди.

— Сен уруш кўрган йигитсан,— дейишди маҳалла кексалари,— Ўзингни қўлга ол! Агар болаларингга она бўла оладиган муносиб аёл топсанг, уйлан.

Шу тариқа ёшгина Муборакнинг пешонасига Улуғ Ватан урушининг иккинчи гуруҳ ногирони, икки боланинг отаси ўзидан 18 ёш катта Ризақул битилган экан. 1946 йили уларнинг тўйлари бўлиб ўтди. У эрини чимилдиқда кўрди. Кўрдию пешонам шу экан, шу киши билан бирга экан дея ҳаёт уммонига шўнғиб кетди. Энг аввало кўнгли ўксик икки болани оқ ювиб, оқ таради. Уни «Она» деб чақирувчи Умрихон Муборакдан атиги 6 ёш, Тўлқинжон эса 9 ёш кичик эдилар, холос. Ризақул меҳнатга яроқсиз бўлиб қолган эди. Яхшиямки қўлида ҳунари бор экан. Уйида косибчилик қилиб, болалар, аёллар учун енгил оёқ кийимлар тикар, шу тариқа рўзғор қилиб амал-тақал кун кечиришарди. Бирин-кетин фарзандли бўлишди. Эркинжон, Авазжон, Муҳаррам ва Мунирлар дунёга келишди. Эр-хотин режа билан иш тутиб, 1949 йили қизлари Умрихонни узатишди.

Аммо аёвсиз тақдир Муборакка яна бир зарбасини тайёрлаб қўйган экан. Урушдан орттириб келган жароҳати туфайли 1959 йили Ризақул вафот этди. Ёшгина аёл бир этак бола — 5 сағирни қучоқлаганча чирқиллаб қолаверди. Нима қилиш керак, уйда шунча жон, ейман-ичаман дейди. Болаларни боқаман деб Муборак не-не азобларни кўрмади дейсиз. Бахтига эрига қарашиб юриб, косибчиликни ўрганиб олган экан. Ҳатто ярим тунгача иш тикиб, машинаси устида бир зумгина кўзи илиниб турар, жуда чарчаб кетганда эса ўғил-қизларининг кирини ювиб, ямоғини ямаб, дам оларди. Баъзилар эса «Болалар ҳам катта бўлиб кетишади, ёш умринг ўтмасин»,— деб оғиз солганларида уларни рад этди. «Ана шу ўғил-қизларим катта бўлишса, уларни ўқитсам, оилали, уйли-жойли қилсам, менга шу энг катта бахт»,— деб қатъий жавоб берди.

Муборак хола ана шу ниятига эришди ҳам. Фарзандларининг бари уйли-жойли, олий маълумотли. Умрихоннинг ўзи ҳозир 6 фарзанднинг онаси. 4 қизини узатиб, икки келин кўрди. Яқинда у ҳам ҳатто эваралик бўлди.

Тўлқинжон эса рафиқаси Санобархон билан 5 қиз, 4 ўғилни тарбиялашмоқда. Тўлқинжон ҳам, Санобар ҳам бева холи билан етимлигини билдирмай, ўксиклигини сездирмай катта қилган оналари ҳурматини жойига қўядилар. Ўғилларини уйлаётганда, ёки бўлмаса қизларини узатишаётганда албатта, Муборак хола билан маслаҳатлашадилар, вақти-вақти билан келиб, у кишини зиёрат қилиб, дуоларини оладилар.

Эркинжон ҳам бугунги кунда эл-юрт, ошна-оғайнилари орасида ўз ҳурмат-эътиборига эга. Турмуш ўртоғи Озодахон билан тўрт нафар ўғил-қизни вояга етказишмоқда. Озодахон ҳам уй-рўзғор, фарзанд тарбияси борасида қайнонаси ўгитларига амал қилиб кам бўлмаяпти. Эркинжон уйлари торлик қилиб қолгач ер участкаси сотиб олиб, бир неча йиллар давомида ўғилларига атаб иморат солди. Тўнғич ўғли Давронни уйлантирди. Неча марталаб онасига: «Ойи, невара келинингиз хизматингизда, мазза қилиб биз билан бирга участкада туринг»— деб қисталанг қилади.

Иккинчи ўғил — Авазжон ҳам рафиқаси Шоҳидахон ва 3 фарзанди билан алоҳида уйда туришади. Узоқ йиллар бирга яшашган даврларида ҳам қайнона-келин орасида бирор марта гап қолмаган. Шоҳидахоннинг бирон марта тик боқиб гап қайтарганини хола ҳеч эслолмайдилар. Доим кулиб турадиган келинини оғзидан бол томиб гапирадилар. Аваз бир ўзи келиб қолганида «Болам, Шоҳидам қани? Нега уни, болаларингни бирга олиб келмадинг?»,— деб койиб берадилар. Табиатан ҳазил-мутойибага ўч Авазжон эса ҳар сафар «Онам, мендан ҳам келинингизни яхши кўрасиз-а,— деб ҳазиллашади.— Энди бизникида туринг, олиб кетаман. Тайёр иссиқ сув, совуқ сув. Барча қулайликлар, сира қийналмайсиз». Шундай дамларда Муборак хола фарзандларига «Йўқ, болаларим. Мана шу уйда аданг билан бирга яшадик. Сизларни катта қилдим. Ҳар қандай кошонадан шу ўз уйим афзал. Фақат соғинтирмай тез-тез келиб турсаларинг бўлди,— дейдилар.

Муҳаррам ҳам яхши оила бекаси, 3 фарзанднинг онаси. Ниҳоятда юмшоқ кўнгил, ўта мулойим, болаларни жуда-жуда яхши кўради. Шу боисдан ҳам боғча тарбиячилик касбини танлаган.

Муборак хола кенжа қизлари Муниранинг оиласи билан бирга турадилар. «Қайнонали келин қарқара келин, қайнонасиз келин тасқара келин»,— дейдилар Муборак хола.— Шу қизим сал эркароқ эди. Янги келинчаклигида қайнонаси вафот этдилар. Раҳматли яхши аёл эдилар. Ёш оила то оёққа туриб ўзини ўнглаб олгунча катталар ёрдами, маслаҳатига муҳтож бўлади. Агар насиҳатларни тўғри қабул қилса, ўгитларга амал қилса кам бўлмайди. Ана шунда оила мустаҳкам, эр-хотин бир-бирларига меҳр-муҳаббатли, фарзандлари одобли бўлади. Мана, бугунги кунда Мунира олий маълумотли шифокор, маҳалладагилар уни «дўхтир қиз» деб, зарур пайтда мурожаат қилишади. У ҳам қўлидан келган ёрдамини аямайди. Куёвим Ғафforжонни ҳам ўғилларимдек кўраман. Фарзандлари — Умида ва Абдусаидлар менга дастёр, қўлимни совуқ сувга урдиришмайди. Ишқилиб, барча фарзандларим омон, соғ бўлишсин, орқамда қолишсин. Менга яна бундан ортиқ нима керак?»

Дарҳақиқат, ота-она учун ўғил-қизларининг ўзидан тиниб, эл-юрт ўртасида обрў-эътибор топганини кўришдан ҳам ортиқроқ бахт борми? Пойтахтимиздаги Собир Раҳимов район «Ленинчи» («Ёв») маҳаллада истиқомат қилувчи Муборак хола Тўраева ана шундай бахтга сазовор бўлган фарзандлари камолини кўришга сазовор бўлган онахонлардан. Бу хонадон бирор байрам ёки Ҳайит кунлари, ҳафтанинг дам олиш кунлари ўғил-қизлар, невара-аваралар, куёвлару келинлар билан албатта, жамулжам бўлади. Уларнинг қуршовида қолган она шундай кунларга етказганига Оллоҳга шукроналар айтади. Ана шундай давраларнинг бирида уйнинг тўрида файз киритиб ўтирган нуроний онахонга ҳавас билан боқар эканман, бугунги кунда эрининг бир оғиз гапига аччиқ қилиб ажрашаман, деб дод солувчи ҳаёт, рўзғор аравасини эр билан бирга тортиш ўрнига ҳали у кам, ҳали бу кам деб ҳархаша қилувчи жондан азиз фарзанди тарбиясидан кўра вақтинчалик ҳузур-ҳаловатни афзал кўрувчи баъзи бир енгилтабиат аёллар ҳақида ўйлаб қоламан.

Ҳайриятки ён атрофимизда Муборак хола каби ор-номусли, диёнатли, садоқатли онахонларимиз кўп. Уларни ҳар қанча эъзозласак, ҳурматларини бажо қилсак кам. Бахтимизга улар омон бўлишсин.

Зулхумор ЖЎРАЕВА.

Чет эл хабарлари

● **ЯҚИНДА** Берлинда социалистик интернационалнинг 19-конгресси бўлиб ўтди. Унда мазкур халқаро ташкилотнинг янги президенти сайланди. Бу юксак лавозимга Франциянинг собиқ бош вазири Пьер Моруа сайланди. Социалист, социал-демократ ва ишчи партиялари вакилларининг уч кун давом этган йиғини «Янгиланаётган дунёда озодлик ва бирдамлик» шиори остида ўтди.

● **БРАЗИЛИЯДА** давлат корхоналарини хусусийлаштириш дастури кенгроқ амал қила бошлади. Ҳукумат ишлаб чиққан молиявий ва иқтисодий аҳволни соғломлаштиришга; давлатнинг жамият ҳаётидаги нуфузини белгилаб олишга ва унинг иқтисодиётга аралашувини чеклашга имконият яратиб берадиган мазкур дастурга катта умид боғланмоқда. У амалга оширила бошлангандан бери ўтган бир йил мобайнида давлат 16 та йирик ва ўртача саноат корхоналарини хусусий мулк эгаларига сотди. Миллий ғазнага тушган 4,4 миллиард доллар давлатнинг ички қарзларини тўлаш учун сарфланди. Хусусийлаштиришдан келган даромаднинг асосий қисми халқ хўжалигининг ҳимоятталаб тармоқларига давлат мадади сифатида ишлатилиши фуқароларнинг миллий пул бирлигига нисбатан ишончини кучайтирмоқда.

● **СИ-БИ-ЭС** телекомпанияси Исроил манбаларига асосланиб, Эрон ядровий қурол ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўриш ишларини бошлаб юборди ва яқин беш-олти йил ичида оммавий қирғин қуролига эга бўлиши мумкин, деб хабар берди. Исроилга ташриф буюрган Хитой ташқи ишлар вазири ХХР Яқин Шарқ мамлакатларига қурол сотмайди, деб яҳудий сиёсий арбобларини ишонтирди. Хитой Эронга сотган ядровий реактор фақат халқ хўжалиги мақсадларига хизмат қилишлиги ҳам айтилди. Исроил ташқи ишлар вазири Шимон Перес хитойликларнинг ваъдасини қабул этганлигини маълум қилди. Бироқ,— деди вазир,— исроиллик сиёсатдонлар ортиқча ташвиш тортишга ҳожат қолмади, деяётган бўлсалар-да, Исроил разведкаси вакиллари бу масала хусусида ўзгача фикр билдирдилар. Эрон Ироқ изидан бормоқда. Етти-саккиз йилдан сўнг Эроннинг Форс кўрфази минтақасидаги давлатларга ва Исроилга соладиган хавфи Ироқнинг дўқ-пўписасидан анча кучли бўлиши мумкин.

● **КУБАДА** ўттиз йил фаолият кўрсатган Россия ҳарбий бригадаси Кариб денгизи оролларини бутунлай ташлаб чиқиб кетишга ҳозирлик кўрмоқда. У келгуси йилнинг ёзигача бу ердан чиқиб кетади.

● **СЎНГГИ** йилларда жиноятчиликнинг ниҳоят даражада кўпайиб бораётганлиги Чехия ва Словакия аҳолисини қаттиқ ташвишга солмоқда. Шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида ЧСФР-да 156 та қотиллик, 2376 та ўғирлик қайд этилди.

Чет эл хабарлари

Маънавий меросимиздан

ЗАРИФ ҲИКОЯТЛАР УСТАСИ

АЛИШЕР НАВОИЙ даври Ҳиротда кичик ҳикоя жанри айниқса, тез ривожланди. Чунки XV асрнинг охири ва XVI асрнинг бошларида бу шаҳарда ўзига хос бир адабий муҳит вужудга келганди. Дастлаб Абдураҳмон Жомий, кейинчалик Навоий сардорлик қилган бу катта ижодий мактабда илмий-назарий баҳслар, қиссахонликлардан ташқари воизлик, латифагўйлик, лутф ва зарофатга жиддий эътибор бериларди. Мушоираю мубоҳисаларда адиб ва шоирлар ўз нутқларида ўтмиш ва замон воқеалари, буюк кишилар ҳаёти ва фаолияти хусусида ҳикоятлар келтиришар, Қуръони Карим у Пайғамбар ҳадисларидан қироат қилишарди. Кейинчалик бундай ҳикоятлар «Ҳабиб ус-сияр», «Микорим ул-ахлоқ», «Мажолис ун-ошиқин», «Бадоеъ ул-вақоеъ», «Нафаҳот ул-унс», «Футуҳатнома» сингари асарлар таркибига киритилди. Улуғ адиб Ҳусайн Воиз Кошифийнинг ўғли САФИЙ ҳам ана шундай ҳикматомуз ҳикоятлар муаллифларидан биридир.

МАВЛОНО Фахриддин Али Сафий 1463 йили Сабзаворда дунёга келади. Унинг болалиги она шаҳрида ўтади, йигитлик йилларида Ҳирот мадрасаларида ўқийди. Кейинчалик Самарқандга бориб, Хожа Убайдулла Аҳрорга мурид бўлади ва котиблик қилади. 1504 йилдан бошлаб Фахриддин Ҳиротнинг Жомеъ масжидида отаси ўрнида воизлик қилади ва мадрасаларда дарс айтади. Ҳирот Бухоро амири Убайдуллохон томонидан қамал қилганда адиб бир йил давомида зиндонда ётди, озод бўлгач, Гуржистонга ҳижрат қилди. Эрон сафавийларининг Ҳирот учун жанглари пайтида Сафий шаҳарга қайтиб, воизлик ишини давом эттирди. У Абдураҳмон Жомийдан таълим олган, Восифий билан яқин дўст бўлган. Сафий 1534 йили Ҳиротда вафот этган.

Фахриддин Али Сафий нозиктабъ шоир, фиқҳ донишманди, зарофатли ҳикоянавис, нуктадон муаррих сифатида кўплаб асарлар ёзган, таржималар қилган. Аммо бизга қадар адиб меросидан «Рашаҳот-ул-айн-ул ҳаёт», «Маҳмуд ва Аёз», «Кашф ул-асрор», «Латоиф ут-тавоиф» Луғатнома» сингари асарларнинг дастхатларигина етиб келган, холос.

Ўзбекистон Фанлар академияси мухбир аъзоси Бўривой Аҳмедовнинг таъкидлашича, «Рашаҳот ул-айн-ул ҳаёт»ни ёзишда Сафий Хожа Муҳаммад Порсонинг (1419 йили вафот этган) «Фасл ул-хитоб», Шаҳобуддин ибни Амир Ҳамзанинг (1405 йили вафот этган) «Мақолоти Амир Кулол», Муҳаммад ал-Бухорийнинг (XII аср) «Маслак ул-орифин», Мавлоно Муҳаммад Қозининг (1516 йили вафот этган) «Силсилат ул-орифин ва тазкират ас-сиддиқин» асарларидан ижодий фойдаланган.

Ушбу асарда ёзувчи нақшбандия тариқати шайхларининг ҳаёти ва фаолиятини ёритган. Китобнинг хожа Убайдулла Аҳрорга бағишланган қисми муаллифнинг устози билан бўлган мулоқотлари, кундаликлари, шахсий кузатишлари таассуроти асосида ёзилган. «Рашаҳот» нақшбандия тариқати тарихи, унинг тарқалиши, бу сулук алломаларининг маънавиятини билиш жиҳатидангина эмас, балки XV асрнинг охири ва XVI асрнинг бошларидаги Мовароуннаҳр иқтисодий, ижтимоий ҳаётини ўрганишда ҳам қимматли манба ҳисобланади. Бундан ташқари ундаги баъзи маълумотлар Хожа Убайдулла Аҳрор ва Абдураҳмон Жомийларнинг ижодий биографиясини яратишда тадқиқотчиларга асқотмоқда. Шунингдек, ушбу рисола ўша даврдаги Мовароуннаҳрдаги феодал муносабатларни, хўжалик юритиш, солиқ тизими, қўшни ўлкалар билан сиёсий ва иқтисодий алоқаларни ўрганишда ҳам тарихий аҳамиятга эгадир.

Сайфиддин Али Сафий зариф ҳикоятлар устаси сифатида шу давр адабиётида ўзига хос мавқеъга эга. Зероки у Шарқ адабиётида биринчилардан бўлиб, ўзигача ўтган буюк тарихий шахслар, адиблар ҳақидаги ҳикоятларни турли китоблардан йиғди, халқ оғзидан ёзиб олиб, «Латоиф ут-тавоиф» (Турли тоифалар ҳақидаги латифалар) китобини (1531 й.) яратди ва Гуржистон ҳокими Муҳаммад Сайфулмулукка тақдим этди. Асар муқаддима ва хотимадан ташқари 24 бобдан иборат бўлиб, мавзу ҳамда ғоявий йўналиши жиҳатидан ранг-баранг латифаларни ўз ичига олган. Ёзувчи уларда ҳалоллик, ростгўйлик, поклик, таъзим-тавозўъ, зукколик, сухандонлик, нуктасанжлик, меҳнат эвазига кун кечириш ва бошқа кўп инсоний ҳислатларни тарғиб этади, инсонпарвар адиб сифатида оддий меҳнаткаш халқни таъриф ва тавсиф этади. Латоиф ут-тавоиф» жуда катта илмий, адабий қимматга эга. Чунки унда адиб Рудакий, Фирдавсий, Анварий, Лутфий, Жомий, Навоий, Мирзо Бойсунқор, Улуғбек сингари 88 нафар шоир ва ёзувчи ҳақида маълумот беради, асарларидан баъзи намуналар келтиради; 20 та бадиий-шеърий санъат хусусида баҳс юритади ва уларни ишончли мисоллар билан исботлайди. Шу китоб туфайли айрим ҳикоятлар кейинчалик асардан-асарга ўтиб юрувчи нақлларга айланди. Буюк бобомиз Навоий «Мажолис ун-нафоис» асарида Сафий истеъдодига юқори баҳо бериб, шундай ёзади: **«Мавлоно Ҳусайн Воизнинг ўғлидур. Бағоят дарвешваш ва фонийсифат дардмандшева йигитдир. Ҳирийдан Самарқандга ҳазрат Хожа Убайдуллоҳ Аҳрор суҳбатига мушарраф бўлур учун борди ва андоқ дерларким, анда қабул шарафин топиб, иршод ва талқин саодатиға улуғ, яна Хуросонга келди. Табъи хуб воқеъ бўлубтуркимким, бу матлаъ аниңгдуркимким:**

Бо лаби лаълу хату ғолиягун омадаи,
Ажаб оросто аз хона бурун омадаи».

(Лаълдек қизил лаб ва хуш ис билан келиб, ажойиб безак билан уйдан чиқибсан).

Демак, Фахриддин Али Сафийнинг барча асарлари жуда катта илмий-маърифий аҳамиятга эга. У ўша давр Мовароуннаҳр халқлари маънавиёти ҳамда адабий-ахлоқий қарашлар тарихини ўрганишда камёб дурдоналар ҳисобланади.

Ҳамиджон ҲОМИДИЙ,
Филология фанлари доктори

● **ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Абу Али ибн Сино номли 1-шаҳар касалхонасининг урология бўлими ўзининг малакали шифокорлари-ю, ширинсўз ҳамширалари билан республикага таниқли. Бу ерда ҳар йили 4—5 минг бемор даволанади, уларнинг ярми операция орқали шифо топади. Суратда: тажрибали шифокорлар М. Рўзметов (чапда), А. Дадабоев ва Х. Толиповлар.**

Н. МУҲАММАДЖОНОВ суратга олган.

А л и С А Ф И Й и ж о д и д а н

ШИДДАТЛИ жанглардан сўнг Ҳабаш подшоси Яман Ҳокими Сайфи Зиязан устидан ғалаба қозонди. Сайфи юртидан қочиб, Эрон шоҳи Анушервондан мадад сўради. У ўз лашкаридан уч минг йигитларни ажратди.

— Эй Анушервон, эллик минглик лашкарга уч минг сипоҳий қандай бас кела олади?— сўради Заязан.

— Кўп ўтинни озгина оташ ҳам ёндириб юборади, — жавоб берди Анушервон.

* * *

ИСКАНДАР Эронга қарши лашкар тортишга тайёргарлик кўраётганини эшитган Доро уни ваҳмага солмоқчи бўлиб, «Доро шоҳ саксон минг йигитлар орасида жавлон урмоқда», деган гап тарқатди. Буни эшитган Искандар: «Чаққон қассоб учун қўйнинг кўп бўлиши аҳамиятсиз» деган хабар юборди.

* * *

БИР сипоҳи Ҳорун ар-Рашиддан инъом тилади.

— Шундай узун соқол билан ақлинг кирмабди, мендан эҳсон сўрайсан,— деди Ҳорун ар-Рашид.

— Тақсир, кишининг соқоли ўсса, ақли кўса бўлади, деган нақлни эшитмаганмисиз?— деди сипоҳи.

Бу лутф Ҳорун ар-Рашидга хуш ёқди ва сипоҳийга инъомдан сероб этди.

* * *

ОТА бола айбдорни ҳоким олдига элтиб, аввал отасин юз дарра урдилар — ғинг демади. Сўнгра ўғлини ётқизиб, бир дарра уриб эдилар, нола-фарёд чекди.

— Ўзингга юз дарра урганда «вой» демадинг, нега энди буни бир дарра урсағоқ фарёд чекасан?— сўрабди жаллодлар.

— Олдинги калтаклар менинг танамга ботганди, бу калтак эса, жигаримга тегмоқда,— дебди ота.

* * *

БИР Саййид билан омининг ўзаро хусумати бор эди. Муниҳиша пайтида Саййид «Во Муҳаммадоҳ!» деб бақирса, оми «Во одамоҳ!» деб қичқирди.

— «Во одамоҳ»нинг маъноси нима?— сўрашди омидан.

— У ўзини Муҳаммаднинг фарзанди санаб, «Во Муҳаммадоҳ» демоқда. Мен эсам «мен одам фарзандиман» деяпман. У Муҳаммад авлодидан эканлигини исботлаши лозим, менинг одам фарзанди эканлигимга ҳеч шубҳа бўлмаса керак

* * *

БИР донишманддан сўрадилар:

— Қай маҳалда овқатланиш маъқул?

— Бадавлат киши қорни очққанда, камбағал эса, таом топганда егани маъқул,— жавоб берди донишманд.

* * *

БАЛХ бозоридан ўтиб бораётган Анварий бир надиҳомни кўрди ва бориб қулоқ солса, бир киши унинг қасидаларини ўз номидан ўқир, ҳозирлар офарин айтишарди. Анварий олдинроққа ўтиб сўрабди:

— Дўстим, ўқиётган шеърларингиз қайси шоирники?

— Анварийники!

— Анварийни танийсизми?!

— Нима деяпсан ўзи, Анварий менман,— дўқ қилибди шеърхон.

— Тавба, шеър ўғрисини эшитгандиму шоир ўғрисини эшитмаган эканман,— дебди кулиб Анварий.

* * *

ШАЙХ Камол Хўжандий ўз шеърларида «ит» сўзини, Ҳасан Деҳлавий эса «дилбар» калимасини кўп ишлатишаркан. Бир шоир буларнинг бирга муқоваланган девонларини бир кишининг қўлида кўриб:

— Буларни ажратиб, бирбиридан узоқроқда тут, яна Камолнинг «кучуклари» Ҳасаннинг «дилбарларини» еб қўймасин,— дебди шўхлик билан.

РЎЁБГА ЧИҚСИН

ЯНГИЙЎЛ биохимия заводи атроф-муҳитни ифлослантирувчи йирик манба ҳисобланади. Ҳар йили корхона оқавалари сал кам тўрт миллион куб метрни ташкил этади. Бу сув Салор каналига оқизилади, унинг тозаланиш даражаси белгиланган нормаларнинг яқинига ҳам келмайди.

Лекин, шуниси тақдирга сазоворки, завод раҳбарлиги кейинги йилларда табиатни муҳофаза қилиш ишлари билан яқиндан шуғулланмоқда. Уларда атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга нисбатан бундай ижобий силжишни юзага келтириш осон бўлмади. Табиатни муҳофаза қилиш шаҳар қўмитаси узоқ вақт таъсир кўрсатишнинг турли шаклларидан фойдаланди.

Заводда бу йил ташқарига чиқарилиши мумкин бўлган чиқиндиларнинг миқдори аниқ белгиланди. У республика табиатни муҳофаза қилиш Қўмитасида тасдиқланди. Оқава сувларнинг ифлослик даражаси юқори бўлганлиги ҳамда улар етарли тозаланмасдан сув ҳавзаларига оқизилиши давом этавергач корхонанинг ишлаб чиқариш фаолиятини тўхтатиб қўйишгача борилди. Ўша вақтда оқаваларда-ги айрим заҳарли ва зарарли моддалар миқдори рухсат этилганидан йигирма, ҳатто-ки икки юз мартагача ошиб кетганди.

Бундай аҳвол сув ҳавзаларининг ифлосланишига, атроф-муҳитнинг булғанишига олиб келарди. Бу шу атрофда яшовчиларнинг норозиликларига сабаб бўлди. Шуни ҳисобга олиб Янгийўл шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси бир неча бор корхона раҳбарлигига танбеҳлар, кўрсатмалар берди. 1987—1990 йиллар давомида табиатни муҳофаза қилиш ишлари бажарилмаганлиги учун заводдан сал кам икки миллион сўм жарима олинди.

Ҳозирги вақтда заводда тозалаш иншоотларини қайта қуриш ишлари олиб борилмоқда. Бу ишлар 1995 йилгача тугатилиши ва оқава сувлардаги ёт моддалар миқдори ҳар литрига нисбатан 20—25 миллиграммгача камайтирилиши лозим. Бундай тадбирларнинг амалга оширилиши вилоят ва шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмиталари томонидан қаттиқ назорат қилиняпти.

Корхона маъмурияти тозалаш иншоотларини қайта қуриш юзасидан «Бинокор» ширкати билан шартнома тузди. Бу ширкат гидролиз жараёнининг оқаваларини тозалаш бўйича дурустгина тажрибага эга. Унинг бу ерда олиб бораётган ишларининг ижобий натижалари муносиб тақдирланмоқда. Қайта барпо этилган тозалаш иншоотлари фойдаланиш учун топширилди.

Бундай иншоотларнинг барча бўлаклари ва техникавий асбоб-ускуналари тўла қайта тузатилди. 1991 йилдан бери бу ишларда сал кам бир миллион сўм маблағ ўзлаштирилди. Корхона раҳбарлиги табиат муҳофазаси бўйича таркиб топган аҳволнинг ёмонлигини ҳисобга олиб, зарур бўлган барча техника воситалари ва маблағларни сафарбар этди. Ўтган йили ифлос оқавалар насосхонаси қайта тузатилди. Оқаваларнинг дастлабки тиндиргичлари талаб даражасига келтирилди, ҳаво пуркагичларнинг иккита бўлаги тузатишдан чиқарилди. Ҳаво пуркайдиган станцияни тўла қайта қуришга қарор қилинди. Турбоҳавопуркагич қурилмалари учун янги пойдеворларни тайёрлаш ишлари бошлаб юборилди.

Мавжуд пойдеворлар эса талабга мувофиқ қурилмаган бўлиб, ишлаганда кучли титрарди ва бу ҳаво-пуркагичларнинг тез бузилишига сабаб бўларди. Бу ҳам оқаваларнинг биологик тозалаш сифатига салбий таъсир қилди. Бу оқавалар таркибини аниқлаш билан қатор лабораториялар жамоалари шуғулланишди. Қайта қуриш ишларининг биринчи босқичи тугагандан кейинги текшириш олинган оқавалар таркиби анча яхшиланганлигини кўрсатди. Зарарли моддаларнинг оқавалар таркибидаги миқдори ҳар литр сувда 50—150 миллиграммгача тушди.

Тозалаш иншоотларининг бир маромда ишлаши ва оқавалар таркибидаги моддаларнинг йўл қўйилиши мумкин бўлган миқдорда бўлишини таъминлаш фақат корхона жамоасига боғлиқдир. Ҳамма ишлаб чиқариш жараёнларининг технология бўйича аниқ бошқарилиши талаб этилади. Табиатни муҳофаза қилиш бўйича белгиланган барча тадбирларни рўёбга чиқариш шу куннинг долзарб муаммосидир. Бундай ишларга ажратилган маблағларни тўла ўзлаштирилиши таъминланиши лозим. Айниқса, хамиртуруш цехида янги 600 куб метр ҳажмли биологик ачитқични ишга туширишга эришиш зарур. Чунки, уни фойдаланишга топшириш шу цех оқаваларнинг ифлослик даражасини камайтириш имконини беради.

Тозалаш иншоотларида йил охиригача ҳавопуркаш станцияси, лойқалар тўплагичларни қайта қуриш ҳам назарда тутилган. Ҳозирги вақтда лойқалар етарли миқдорда тутиб қолинмаяпти. Бунинг устига суюқ лойқа мавжуд карталарда тўла қуримаяпти, ундан чиқадиган нохуш ҳид атроф ҳавосини бузяпти. Шу сабабли бу иншоотларни тартибга келтиришни жадаллаштириш лозим. Бу хайрли ва фойдали ишда корхона жамоасига ютуқлар тилаймиз. Бундан, аввало, унинг ўзи манфаатдордир. Буни доим ҳисобга олиш даркор.

М. ИШЕНКО,

Янгийўл шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раисининг ўринбосари.

Абдулла ҚАҲҲОР таваллудининг 85 йиллиги

ЖАСОРАТЛИ АДИБ МАЪРАКАСИ

Атоқли сўз санъаткори Абдулла Қаҳҳор таваллудига 85 йил тўлди. 21 сентябр оқшоми Алишер Навоий номидаги кошонага адибнинг мухлислари унинг шонли санасини нишонлаш ниятида тўпландилар.

Шўро тузуми даврида ёлғон сўзлашдан бош тортган қалам аҳли «халқ душмани» сифатида маҳв этилди. Қолган бир талай адиб ва шоирлар чор-ночор коммунистик мафкуранинг карнайини пуфлашга мажбур эди. Иймон ва виждон амри билан қалам тебратиш шаккоклик саналган оғир вазиятда Абдулла Қаҳҳор тўрачилик, порахўрлик, бюрократияни фош этишга журъат топди.

Адиб ҳаётдан кўз юмганига чорак аср бўлди. Бу даврдаги ўзгаришлар, айтиш мумкинки, кўп нарсаларни остин-устун қилиб юборди. Ўз даврида классик ҳисобланган айрим ижодкорларнинг «миси» чиқди. Сўз устаси Абдулла Қаҳҳорнинг қалб қўри йўғрилган асарлар эса бундан мустасно.

Тантанада сўзга чиққан адибнинг сафдошлари, дўстлари, шогирдлари йиғилганларга у зот ҳақидаги хотираларини сўзлаб беришди. Адиб асарлари асосида саҳналаштирилган лавҳалар ҳамда ҳофиз ва раққосаларнинг чиқишлари оқшомга файз бағишлади.

(ЎзА).

УСТОЗ ЯШАГАН УЙДА

Герман Лопатин кўчаси, 26-уй. Бу гўшада атоқли сўз санъаткори Абдулла Қаҳҳор яшаб ижод этган. Шинамгина ҳовли ўртасида ёзувчининг ўзи ўтқазган хурмо дарахти ҳосилини кўтаролмай ерга эгилган. Адиб таваллудининг 80 йиллигида бу жой уй-музейга айлантирилган эди. 85 йиллиги яқинлашаётган айни кунларда таъмирланиб, экспозицияларга қайта тартиб берилди.

Айвондан кираверишдаги хонада адибнинг болалик йиллари акс этган. Ёзувчининг онаси Роҳатой буви сурати, отаси уста Абдуқаҳҳорнинг темирчилик асбоблари, айрим ҳужжатлар ҳамда адиб илк саводини чиқарган китоб ва дарсликлар шу хонадан ўрин олган.

Ёғоч зинапоядан иккинчи қаватга кўтарилиб, адиб ижодхонасига кирамиз. Бу ердаги ашёлар А. Қаҳҳор ҳаёт давридаги ҳолатда қолдирилган. Хона деворининг икки тарафида шифтга текқудек китоб жавонлари қад ростлаган. Ёзувчи ёқтирган мумтоз адибларнинг асарлари эса алоҳида жавонларда тартиб билан терилган. Адиб ўлмас асарларини яратган иш столида эса ён дафтарларидан тортиб оддий ручкагача ўша пайтдагидек турибди. Арабий имлода битилган ён дафтарлардан бирини варақлаб, ушбу жумлаларни ўқиймиз: «Ёзувчилик қийин иш бўлиб қолди. Тарихда от қолдирай десанг, замондошларинг юзингга қора суркайди, замондошларим юзимга қора суркамасин десанг, тарих юзимга қора суркайди, деган гапларни гапиришга мажбурсан». Ижодкор бу сўзида мавжуд тузум рост гапни кўтармаслигини ниҳоятда пардалаб айтиш билан бирга ўз нуқтаи назарини китобхонга етказиш қанчалик қийинлигини ҳам таъкидлаган.

Диққатимизни деворга илинган дутор ўзига тортади. Ёзувчи ижоддан толиққан ёки ёлғиз қолган дамларида уни чертиб, хиргойи ҳам қилган. Қизиғи шундаки, у киши камтарлик қилибми, ҳатто умр йўлдоши Кибриё Қаҳҳоровадан ҳам дутор чалишини яширган.

А. Қаҳҳор ўзига хос таржимачилик мактаби яратган адиб. Унинг рус мумтоз адабиёти намояндалари А. С. Пушкин, Н. В. Гоголь, Л. Н. Толстой, А. П. Чехов каби ёзувчилар ижодидан моҳирлик билан ўзбек тилига ўгирган асарлари навбатдаги хонада жойлашган. Худди шу хонанинг бир қисмида ёзувчининг уруш йилларида ёзган «Асрорбобо», «Кампирлар сим қоқди», «Олтин юлдуз» сингари ҳикоя ва очерклари ҳам бор. Ёзувчининг «Сароб», «Қўшчинор чироқлари», «Синчалак», «Ўтмишдан эртаклар» каби роман ва қиссалари ҳамда «Оғриқ тишлар», «Шоҳи сўзана» пьесаларининг фаранг, рус, чех, немис ва бошқа тилларда чоп этилган нусхалари эса экспозициянинг кейинги қисмида.

Музейдан ўрин олган ашёлар уй эгасининг ниҳоятда камтар, шу билан бирга юксак дид эгаси эканидан далолат беради. Бу ерда сақланаётган жиҳозлар, китоблар адиб шахсининг ўзига хос такрорланмас қирраларидан, унинг машаққатли ва сермаҳсул ижодидан, орзу ва армонларидан сўйлаётгандек...

Абдумажид АЗИМ,
ЎзА мухбири.

ОЙНАИ ЖАҲОНДА

КЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Пайшанба, 24. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Шермат Файзуллаев куйлайди». Фильм-концерт.
7.55 «Ворис». Бадиий фильм.
9.20 «Бола бошидан...».
10.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Рўзғор ташвишлари».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фаррух ва Зумрад». Мультфильм.
18.25 «Алифбо сабоқлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Муҳаббат риштаси».
20.00 Мумтоз куйлардан концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
22.20 «Ўлан». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Ўзбек адабиёти. XX аср бошларида ўзбек маърифатпарварлик адабиёти.
11.00 «Унутилган кемалар». Телефильм.
11.30 Ўзбекистон халқлари тарихи. XIX асрнинг охири, XX аср бошларида Туркистонда ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаёт.
* * *
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
18.30 «Табассум». Болалар учун кўрсатув.
19.00 «Бозор иқтисодиёти йўлида».
19.40 «Шарқ лирикаси».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.45 «Кинопанорама».
10.50 «Болакай ва булут». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Мени шундайлигимча эслаб қолинг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.25 «Альдебаранга». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Уолт Дисней таништиради...».
16.05 «Ёшлик». Ўсмирлар ўртасида бал рақслари бўйича очиқ чемпионат.
16.50 «Хива». Телефильм премьераси (Тошкент).
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Эфирда мусиқа». 1-қисм.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Режиссёр А. Вайда фильмлари. «Кул ва олмос».
22.00 «Эфирда мусиқа». 2-қисм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Париж — Москва — Пекин» автораллиси.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Эшиклар очиқ». Ҳужжатли фильм.
8.50 Кечки салон.
10.20 «Сиз яратган боғ».
10.50 «Отни расмини ким чизади?». Ҳужжатли фильм.
11.10 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 77-серия.
12.00 «Деҳқонларга таъллуқли масала».
12.20 Россия Конституцион суди залидан.
* * *
14.30 «Терминал».
15.00 Мульти-пульти. «Қовоқ йиғиш куни».
15.15 Трансросафир. «Урал-ТВ».
16.00 Мульти-пульти. «Олтин сўзлар».
16.10 Ишдан бўш пайтингизда.
16.25 Янгиликлар.
16.40 «Келинг, аниқлаб олайлик».
16.50 «Ҳар бир кун байрам».
*
17.00—17.45
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.45 «Раджа-йога ҳамма учун».
18.30 «Нота бене» студияси. Жаноб ғарблик капиталист Азизийнинг Россиядаги иш кунлари.
*
19.10—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.00 Хабарлар.
21.20 «Бешинчи ғилдирак».
22.15 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
22.45 Россия Конституцион суди залидан.

Жума, 25. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Сув кетар, тош қолар». Телефильм.
7.55 «Ала-Тоонинг кумуш мугузи». Бадиий фильм.
9.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
9.50 Араб тили.
10.20 Болалар учун. «Қувноқ стартлар».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «13 рақамли шайтонча». Мультфильм.
18.20 «Суянчим — шеърият». Шуҳрат Умаров.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қонунчиликдаги янгиликлар».
19.50 Ялла ва лапарлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Пахта терими кундалиги.
21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.30 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Тинғланг, «Бахт» куйламоқда».
11.15 «Неварамиз милицияда ишлайди». Бадиий фильм.
12.40 «Дўстларимиз даврасида».
13.25 «Меҳр». Публицистик кўрсатув.
* * *
БИШКЕК КЎРСАТАДИ
19.05 «Ғаройиб бочка». Мультфильм.
19.15 «Байкем, эжем жана биз».
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Ошкора суҳбат». Н. К. Крупская номидаги рус драма театрининг бош режиссёри З. Пази (рус тилида).
20.20 «Қайнар булоқ». Видеоканал.
21.05 «Ҳамдўстликни мустаҳкамлаш сари одим» (қирғиз, рус тилларида).
21.30 «Ала-Тоо».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
9.55 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.35 «Тўс-тўполон». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Мени шундайлигимча эслаб қолинг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.25 «Нотаниш қўшиқ». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 «Уолт Дисней таништиради...».
16.00 Л. В. Бетховеннинг 14-(«Ойдин») сонатаси.
16.20 «Марказ».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Бувисини кутиб олинг». Мультфильм.
17.35 «Инсон ва қонун».
18.05 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телевизион фильм премьераси. 11-серия.
18.30 «Максима».
19.00 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Кечки альбом».
20.40 «Детективлар клуби»да. Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қопқон». Бадиий фильм («Мосфильм»).
22.05 «Музобоз».
22.40 «Ҳордиқ чиқаринг».
22.45 «Икс» программаси.
00.30 «Мусиқий соат». «Обоз майдончаси». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Ишдан бўш пайтингизда «ТВ-ателье».
8.10 «Нота бене» студияси.
8.50 «М-трест».
9.05 «Бургут ордени — Россиянинг мукофоти».
9.45 Россиянинг телевизион театри. У. Сароян. «Мурғак болаларни калтаклаш».
11.15 Фольклор. «Номаълум маданиятлар».
11.45 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 78-серия.
12.35 «Деҳқонларга таъллуқли масала».
12.55 Россия Конституцион суди залидан.
* * *
14.00 «Пилигрим».
15.00 «Сигнал».
15.15 Телебиржа.
15.45 Янгиликлар.
16.00 Жума кунлари Уолт Дисней. «Ёш Гарри Гудини». Бадиий фильм. 2-серия.
16.55 Эълонлар.
*
17.00—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Арт-обстрел».

Шанба, 26. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».
*
8.00 «Янгроқ қўшиқлар». Бадиий фильм.
9.25 «Қизил Яримой шуъласи».
9.55 Спорт кўрсатувлари: 1. «Шоҳруҳ» клуби. 2. «Ўзбекистон спорти».
10.55 «Савоб». Публицистик кўрсатув.
11.30 «Насриддиннинг 41-пашшаси». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
12.20 Созанда ва бастакор Турсунбой Жўраев.
12.55 «Мустақиллик масъулияти».
13.10 Туркий тилларнинг қиёсий луғати ҳақида.
13.40 «Ижод саҳифалари». Олимжон Холдор.
14.25 Тижорат канали. «Эл хизматида».
* * *
18.00 «Мушук Леопольднинг автомобили». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.00 Рақслар гулдастаси.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Тараддуд». XI Тошкент халқаро кинофестивали олдидан.
22.00 «Машина ойнасидаги шайтонвачча». Бадиий фильм.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ*

● «ОРБИТА IV»

5.40, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спорт—имконият».
8.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
8.25 «НУЖ: эълон қилинмаган ташриф».
8.55 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.25 «Тиббиёт сиз учун».
10.05 «Экологик хроника».
10.20 Енгил атлетика. Жаҳон кубоги. Гаванадан кўрсатилади.
11.15 «Бизга ва авлодларимизга». Публицистик-хроникал ҳужжатли телефильм премьераси.
12.20 «Россиянинг қилич ва қалқони». Россия прокуратурасининг 60 йиллигига бағишланган концерт.
13.10 «Боинг» афсонаси». Телефильм премьераси. 2-фильм —«Боинг» сабоқлари».
14.00 Янгиликлар.
14.20 «Ҳайвонот оламида».
15.20 «Қизил квадрат».
16.00 «Ёнотлар». Кўп серияли мультфильм.
16.25 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Одамлар орасидаги бўри боласи». Бадиий фильм («Мосфильм»).
17.45 «КВН-92». МДҲ КВН ҳамда Исроил университетлари терма командаларининг халқаро учрашуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Крешчендо». Мусиқий кўрсатув.
20.40 «Вавака». Телефильм.
20.55 Футбол. Россия чемпионати. «Спартак» (Москва)—«Динамо» (Москва). 2-тайм.
21.45 «Европа плюс».
22.45 «Бағишлов». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Тунги канал».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. «Ибодатхона томон йўл».
7.40 Вариацияли мавзу. «Дўстлар уйи».
8.00 «Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан».
8.30 «03» кўрсатуви.
*
9.00—10.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Бизнен мирас» (татар тилида).
*
10.15 Кундузги сеанс. «Тунда ҳикоя қилинган эртак». Бадиий фильм. В. Гауф эртаклари мотивлари асосида.
11.30 Россия қобуснамаси. «Сергей Радонежский». 1-фильм.
*
12.00—15.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Манбалар». Немис миллий маданият маркази фаолияти ҳақида.
«Ягона оилада».
«Мусаввирлар ҳақида ҳикоялар». Урол Тансиқбоев.
«Шеърият мулкининг султони». «Шоҳнома»нинг 1000 йиллиги олдидан.
«Замандас» (қозоқ тилида).
*
15.15 «Россия ва дунё».
15.45 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
16.45 Эълонлар.
16.50 «Ҳар бир кун байрам».
*
17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.15 Телеэкранда премьера. «Кингсайз». Бадиий фильм.
21.00 Хабарлар.
*
21.20—23.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
23.15 «К-2» таништиради: «Кинограф», «Бизникиларни билиб қўй». «Ёнғоқли нон». Бадиий фильм.

Якшанба, 27. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».
*
8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Най навоси». Бадиий фильм.
9.55 Таэквондо бўйича жаҳон биринчилиги. Спорт кўрсатуви.
10.35 «Хотира». Саиид Абдуқаҳҳор.
11.20 «Андижон ҳунармандлари».
11.35 «Узоқ йўлдаги учрашувлар», «Дарахт ва унинг новдалари». Телефильмлар.
12.30 Ҳамза асарлари асосида драматик томоша.
14.25 Тижорат канали. «Пилла — бойлигимиз».
* * *
18.00 «Бир том остида». Мультфильм.
18.20 «Футбол майдонларида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Пахта терими кундалиги.
21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.30 «Хўроз». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ
9.05—12.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси кўрсатади. Программада: «Мезгилбектин мезгили»; «Бобок, сенин жомогун»; «Шарқ болалари дўстлашади» халқаро болалар фестивали; «Кусейин Карасаев атындаги коллеж»; «Бронза қуш». Бадиий фильм. 2-серия. Мультфильм.
* * *
19.05 Болалар учун фильм. «Фил гапира оладими!».
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Новинки» киноклуби (рус тилида).
21.00 «ЫР кесе». Тиёншон тумани.

● «ОРБИТА IV»

5.20, 6.40, 13.55, 23.15 — Кўрсатувлар тартиби.
5.25 «Руҳни чиниқтириш».
6.25 «Спортлото» тиражи.
6.45 «Инжиқ Мурод». Мультфильм.
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Кимдан ҳам хафа бўлардим...». Телефильм премьераси (Новосибирск).
8.00 «Муҳофаза ёрлиғи».
8.30 «Эрта саҳарлаб».
9.00 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
9.30 «Янги номлар».
10.10 «Киноафиша».
10.25 Енгил атлетика. Жаҳон кубоги. Гаванадан кўрсатилади.
11.20 «Авиакосмик салон».
11.35 «Хит-топ-шоу 50х50».
13.05 «Саёҳатчилар клуби».
14.00 Янгиликлар.
14.15 Кўп серияли илмий-оммабоп фильм.
15.25 Халқаро танловлар совриндори П. Нерсесьян чалади (фортепиано).
15.35 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Уолт Дисней таништиради...».
17.50 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.05 «Бир сўзим деб...». Мусиқий баён.
18.30 Ойнаи жаҳонда театр мавсумининг очилиши. М. Ульянов театри ҳақида сўз. А. П. Чехов — «Олчазор». Телеспектакль премьераси.
21.00 «Якунлар».
21.45 «Телепоция».
22.00 «Эндиликда». Диний кўрсатув.
23.00 Янгиликлар.
23.20 «Париж — Москва — Пекин» автораллиси.
23.50 «Тонг юлдузи» — тунги эфирда.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. «Югуриш учун туғилган».
7.40 «Чашмалар». «Мана Борисоглебск шаҳри».
8.10 «Телекроссворд». Дам олиш кўрсатуви.
8.40 «Аляска».
9.30 «Эскулап» программаси «Қизчалар ва болакайлар, Сизлар учун» фильмини таништиради (Голландия).
9.40 «Калит» программаси. «1812 йилнинг момақалдироғи». 6-фильм.
10.10 «Қироллиқдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм. 5-серия.
*
10.40—11.40
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Ҳамдўстлик» кўрсатуви.
*
11.40 «Дораэмон». Мультфильм премьераси. 3-серия.
*
12.00—14.30
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Умид» (уйғур тилида).
«Туркия таассуротлари».
«Чисен» (корейс тилида).
«Долг» кўрсатуви.
«Сайёҳ». Халқаро туризм ҳақида.
*
14.30 Голливуднинг классик фильмлари фестивали. «Мен Парижни охирги марта кўришим».
*
16.30—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Танаффус».
21.40 «Америка юлдузлари». 6-кўрсатув. Программа «Зандер-продакшн» (АҚШ) телекомпанияси томонидан тайёрланган. Америка киноиндустрияси ҳамда Американинг таниқли актёрлари ҳақида ҳикоя қилади.
22.10 «А» программаси. «Роксаммер-92» фестивалида «Йоту Инди» (Австралия) гуруҳининг концерти. «Йоту Инди — бугунги кунда жаҳонда Австралия аборигенларидан тузилган ягона поп-гуруҳ.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтономасининг 18 сентябрь сонидан олинди.

ҚУТЛАЙМИЗ!

Ҳурматли Маҳкам Рихсиевич АЗАМАТОВ!

Бизлар Сизни муборак 50 йиллик айёмингиз билан чин дилдан қутлаймиз. Сизга узоқ умр, бахтли-саодатли ҳаёт кечириб, орзу-ниятларингизга етишишингизни тилаймиз. Сизнинг босиб ўтган улкан меҳнат фаолиятингиз бизлар учун ибрат бўлиб қолгай. Доимо юзингиздан кулгу аримасин, хонадонингиз обод, ҳаётингиз равон бўлсин.

Сизга таъзим билан
БИР ГУРУҲ ШОГИРДЛАРИНГИЗ.

КАСАЛЛИКНИ УЛТРАТОВУШ АНИҚЛАЙДИ

Ултратовуш Ш. Алимов номидаги фтизиатрия ва пульмонология илмий тадқиқот институти шифокорларининг ёрдамчисига айланди. Улар ултратовуш ёрдамида касалликни энди бошланган пайтдаёқ аниқлашдан ташқари даволаш самарасини назорат қилиб бориш, бемор организмидаги ўзгаришларни кузатиб бориш мумкинлигини аниқладилар. Институт олимлари ишлаб чиққан усул даволаш жараёнида ултратовуш ёрдамида ўтказиладиган тадқиқотларни кенг жорий этишга имкон берди.

Фтизиатрия соҳасида суяк, бўғин, буйрак силини ва бошқа касалликларни аниқлашда ултратовушдан фойдаланилади. Маълум бўлишича, кўзга ташланмайдиган касалликлар энди бошланган ва тадқиқотларнинг бошқа усуллари билан аниқлаб бўлмайдиган пайтда ултратовуш уларни аниқлашга имкон берар экан. Масалан, олимлар суяк сили касаллигида ултра товушнинг тарқалиш тезлигининг пасайишини аниқладилар. Ултратовуш тебранишларининг зарарсизлиги эътиборга олинса, аҳоли саломатлигини оммавий равишда текширишда бу усулнинг истиқболлиги равшан бўлади.

Л. СТРУННИКОВА,
ЎзА мухбири.

● Муштарий мулоҳазаси

ҒОЛИБ ХЎРОЗ

УРУШ тугагач биринчи марта она юртим Андижонга келдим. Куз фасли эди. Оғайниларим: «Таътилингизни хўроз уриштириш томошасидан бошлаймиз», деб Андижоннинг «Кўк терак» чойхонасига олиб кетишди.

Атрофда қалин тераквор. Чойхона одамларга тўла. Пўпининг олдида оёқлари тушовланган 10—12 килолик дакан хўрозлар: булар Қўқон, Фарғона, Марғилон ва Асакадан келган хўроз уриштириш ҳаваскорлари ва шинавандалари экан. Хўрозлар жангини бошлашдан олдин эгалари чой ичиб, бирбири билан танишиш ҳангомаси билан банд эдилар. Шунда чойхоначи ўзининг 1—2 килолик хашаки хўрозини кўрсатиб:

— Оғайнилар! Биринчи бўлиб машқ учун менинг хўрозимни синаб кўринглар. Барибир унинг гўштини ошга босмоқчиман.

Ҳаммамиз кенг майдонга чиқдик.

— Майли, менинг хўрозим ҳам биринчи марта жангга чиқиши,— деб асакалик киши узун пихли даканини чойхоначининг кўримсиз хўрози рўпарасига қўйиб юборди. Томошабинлар: «Миттивой билан девнинг жангини кўрамиз эканда! Бу узоққа чўзилмайди», деб кулдилар.

Ҳақиқатан ҳам жанг тез бўлди: дакан хўрознинг бўйи баланд бўлганлигидан чойхоначининг хўрози унинг оёқлари орасига кириб ўзини сақларди, ҳатто бир марта тепганда ўзи чалқанчасига йиқилиб, зўрға туриб, яна бўйнини эгиб, бўйин патларини ҳурпайтириб, ҳужумни кутиб турганда дакан хўроз сакраб пихи билан унинг бўйнини қонатди — шунда жонивор қанотларини ёйиб, жон бераётганлиги билиниб турарди.

Бўйнидан оқаётган қонни кўриб-ми, ё бирон нарсадан қўрққанлигиданми, «қотил» хўроз «қо-қо»лаганича жанг майдонидан қочиб кетди, орқасидан эгаси югурди. Шунда ҳаммамиз ғолиб деб чойхоначининг хўрозини эълон қилдик, чунки жон бераётган бўлса ҳам, чекинмади, жанг майдонидан кетмади!

Табиатда кураш орқали кучли, бақувват зот қолиши энг муҳими. Мисол учун тоғ такаларини декабрь ойларида ўзининг ҳарамига такахонимларни йиғиш учун рақиби билан шохлашганига кўп гувоҳ бўлганман. Шохларининг бир-бирига шақиллаб урилиши узоқлардан эшитилади. Ҳатто шохлашишларида шохлари қўшилишиб, ўзларини ажратолмай қоладилар ва шу аҳволда бирга бўриларга тайёр озуқа бўлиб қолишади. Зўрлари шохлашиш билан банд бўлганида муғомбирлари вақтдан фойдаланишади ҳам.

Қуёнларнинг жанги йўқ. Унинг ўрнига урғочи қуён ҳамма «куёв»ликка талабгорларни роса югуртиради: ким чидаса, узоқ вақт чарчамай югуролсагина ғолиб чиқади. Инсоният хўроз, ит, ғоз, қўчқор, буқа уриштиришлар билан зўр, йирик зотларни яратиш ва кўпайтиришга ҳисса қўшган.

Энди, энг ёмон томони — бу жангларни қимор ўйинларига айлантирилиши! Бунақанги «спорт мутахассислари» шахмат ўйинини ҳам, суварак пойгасини ҳам, қурбақа сакратишни ҳам пул топиш манбаига айлантиришган. От пойгаси, кўпкари ўйинлари ҳам отларнинг зотини яхшилаш ишига катта таъсир кўрсатган. Фақат бедана уриштиришдан табиатга фойда йўқ. Чунки ғолиб чиққан беданаларни қўйиб юборилсагина ундан авлод бўларди. Афсуски, биронта ҳам беданабоз ғолиб беданасидан ажралмайди. Нега энди биз бунақанги табиат учун зарур жангларни йўқ қилишимиз керак?

Эндиликда қадимги байрам томошалари, жумладан, хўроз, қўчқор уриштириш каби одатлар — халқона анъаналарни тез-тез ўтказиб туришимиз ва буни оддий кўнгилочар ўйин сифатида эмас, балки уй паррандалари ю ҳайвонлари наслини мустаҳкамлашга қаратишимиз керак.

Ғафур ЖЎРАЕВ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

Абдулла Қодирий вақфи (жамғармаси)
Ўзбекистон телерадио компаниясининг «Тошкент» студияси
Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси
ЁШ ХОНАНДАЛАРНИНГ АНЪАНАВИЙ РЕСПУБЛИКА

«КАМОЛОТ—92»

Кўрик танловини шу йил ДЕКАБРЬ ойида ўтказади.

Халқимизнинг ёш, иқтидорли, хушовоз хонандаларини кашф этиш мақсадида ўтказилаётган ушбу кўрикда 33 ёшгача бўлган хонандалар қатнашишлари мумкин.

Танлов қатнашчилари кўрик ташкилий қўмитаси эътиборига 2 та ихтиёрий қўшиқ тақдим этишлари шарт.

Аризалар 20 НОЯБРгача 45-74-66, 41-45-20, 41-08-50, 41-92-40 («Тошкент» студияси) телефон рақамлари орқали қабул этилади.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Туроб Тўла кўчаси, 1-уй.

Абдулла Қодирий вақфи (жамғармаси).

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, 700000, ГСП, Ленинград кўчаси, Газета офсет усулида А—2 форматида босилади. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: Г-343. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 18.00. 31700 нусҳа босилади.